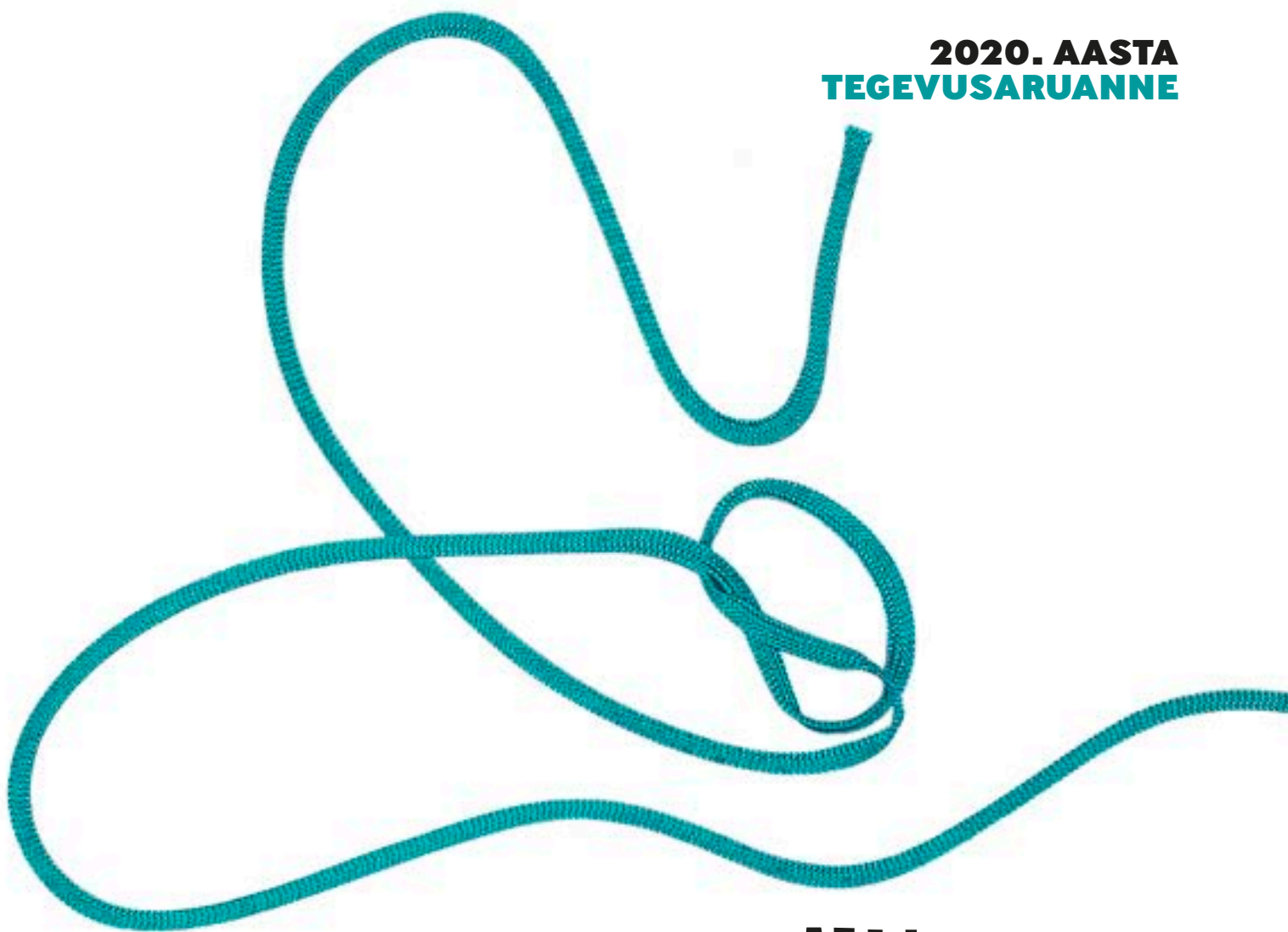

LAHENDUSED KRIISILE

**2020. AASTA
TEGEVUSARUANNE**

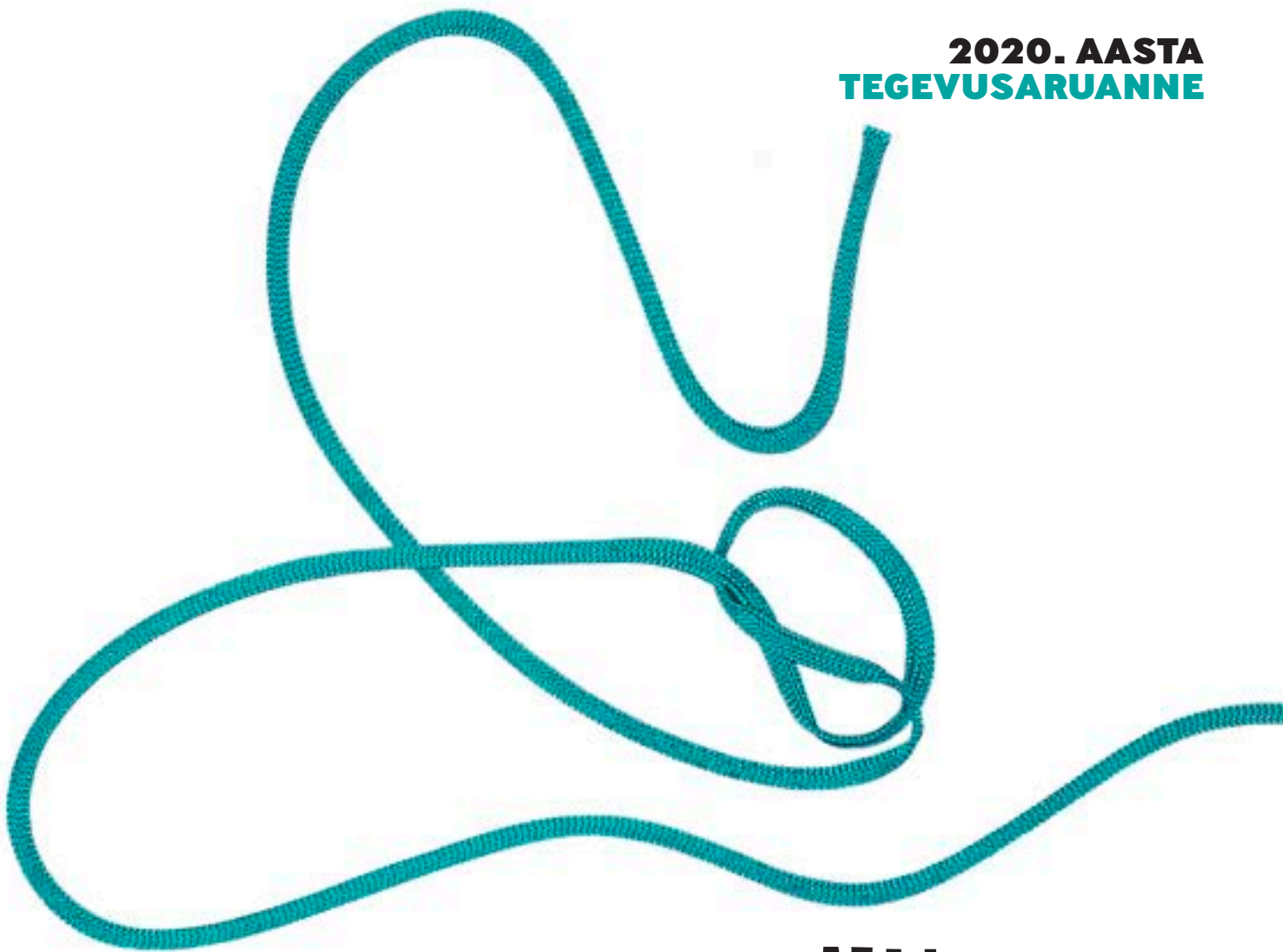
**Euroopa
Investeerimispank**

ELi pank ★ ★ ★ ★ ★

EUROOPA INVESTEERIMISPANK

LAHENDUSED KRIISILE

**2020. AASTA
TEGEVUSARUANNE**

**Euroopa
Investeeringispank**

EI pank ★ ★ ★ ★ ★

Euroopa Investeerimispanka 2020. aasta tegevusaruanne

© Euroopa Investeerimispank, 2021.

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luksemburg

+352 4379-1

info@eib.org

www.eib.org

twitter.com/eib

facebook.com/europeaninvestmentbank

youtube.com/eibtheubank

Kõik õigused kaitstud.

Kõik õiguste ja litsentsidega seotud küsimused esitada aadressil publications@eib.org.

Lisateavet EIP tegevuse kohta saab meie veebisaidilt www.eib.org

Võib ka ühendust võtta aadressil info@eib.org. Meie e-uudiskirja saab tellida aadressil www.eib.org/sign-up

Väljaandja Euroopa Investeerimispank.

Trükitud Munken Polar, bouffant 1.13, FSC® Mix blanc paperile.

EIP kasutab Metsahoolekogu (FSC) sertifitseeritud paberit, sest seda teevad inimesed, kes armastavad puid.

Metsahoolekogu edendab maailma metsade keskkonnahoidlikku, sotsiaalselt kasulikku ja majanduslikult elujõulist majandamist.

Me kõik teame, et lugemine on inimesele kasulik. See on kasulik ka planeedile – juhul, kui loetav on trükitud õigele paberile.

ARUANDE TUTVUSTUS

COVID-19 mõjust majandusele on vaja kiiresti taastuda, aga taastumine peab olema keskkonnahoidlik ja arengumaades elavate inimeste suhtes õiglane.

ARUANDES TÕSTETAKSE ESILE EUROOPA INVESTEERIMISPANGA KIIRET REAGEERIMIST COVID-19-LE 2020. AASTAL KOOS INVESTEERINGUTEGA KLIIMASSE, KESKKONDA JA ARENGUSSE, MILLEGA PANK EDENDAB JÄTKUSUUTLIKKU KASVU TAASTUMIST.

ARUANDE PÕHIOSA MOODUSTAVAD KOLM TEMAATILIST JAOTIST, mis keskenduvad mõningatele lahendustele, mida pank on pakkunud COVID-19 kriisile, kliima ja keskkonnaseisundi halvenemisele ning vajadusele kestliku arengu järele. Need lahendusi tutvustavad jaotised juhatatakse sisse seisukohtadega, mida avaldavad panga võtmetöötajad, kes selgitavad, kuidas EIP reageeris kriisiaastale ning ladius vundamenti tulevase innovatsiooni ja kasvu jaoks. Neile järgnevates lugudes kirjeldatakse lugejale panga tööd innovatsiooni, taristu, VKEde ning kliima ja keskkonna valdkonnas nii Euroopa Liidus (EL) kui ka väljaspool ELi piire.

ÜLEJÄÄNUD ARUANDES KAJASTATAKSE NENDE LAHENDUSTE KONTEKSTI. Strateegilisest mõtlemisest presidendi eessõnas andmeteni panga vahendite hankimise ja laenuandmise kohta, pilguheitega eelolevale aastale grupi tegevuskava tutvustavas osas.

ARUANNE KÕNELEB FINANTSASUTUSEST, MIS ON KAASATUD IGAL TASANDIL – MIKROLAENUDE TOETAMISEST KUNI MITMEPOOLSETE ARENGUPROGRAMMIDENI – SELLESSE, ET LEIDA LAHENDUSI MEID ÜMBRITSEVALE KRIISILE.

SISUKORD

3 ARUANDE TUTVUSTUS

6 EESSÕNA TÕESTUS SELLELE, MIDA EUROOPA SUUDAB

8 2020. AASTA TIPPHETKED LAENUPROJEKTID JA MÕJUANDMED

10 EIP GRUPP TEIE RIIGIS LAENUANDMINE RIIKIDE KAUPA

12 EFSI TEIE RIIGIS EUROOPA STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE FOND RIIKIDE KAUPA

14 EIP KOGU MAAILMAS LAENUANDMINE VÄLJASPOOL EUROOPA LIITU

16 LAHENDUSED COVID-ILE: EIP VÕTAB LISAMEETMEID, ET PANDEEMIAGA TOIME TULLA

18 KIIRE REAKTSIOON: ÜLEEUROOPALINE TAGATISFOND

20 RAVI, TESTID, VAKTSIINID: VÕTMETÄHTSUSEGA INVESTEERINGUD COVID-19 VAKTSIINIDESSE, RAVISSE JA TESTIMISSE

24 „TAEVA KINGITUS, IMEPÄRANE LAHENDUS“: COVID-19 KRIISIABI ITAALIA VÄIKEETEVÕTETELE

26 PÄÄSTERÕNGAS PÕHJA-HISPAANIALE: COVID-19 KRIISIABI HISPAANIA VÄIKEETEVÕTETELE

28 TAGASI PÕHITÖDEDE JUURDE: TERVISHOIUINVESTEERINGUD UNGARIS JA TŠEHHI VABARIIGIS

30 KLIIMALAHENDUSED: MEIE EKSPERDID HINDAVAD KLIIMAMUUTUSTE PROBLEEMI

32 PLAAN KOGU PLANEEDI JAOKS: KLIIMAPANGA TEGEVUSKAVA

34 KUI TUULT EI OLE: UUENDUSLIKUD ROOTSI AKUD KODUDELE JA AUTODELE

36 MIDA MONTY PYTHON LUPIINIDE PUHUL UNUSTAS: RINGBIOMAJANDUSE FOND

37 KESTLIKKUS KOSMOSES: KLIIMAMUUTUSTE ANDMED JA UUS KOSMOSETEHNOLOOGIA ITAALIAS

38 ROHELINE TERAS, RINGTERAS: TERASETÖÖSTUSE SÜSINIKUHEITE VÄHENDAMINE JA BIOKÜTUS BELGIAS

40 SALADUSED, MIDA AVASTADA: KLIIMAMUUTUSTE JA LOODUSÕNNETUSTE UURIMINE KREEKAS

42 PLAAN ELU JAOKS: LINNAARENGU ÜMBERKUJUNDAMINE BARCELONAS

43 ROHELINE KOKKULEPE LIIKUMA PANDUD: POOLA SAAB TAASTUVENERGIATOETUST

44 ARENGULAHENDUSED: ÜLEILMNE VAADE

46 KIIRE ABI: COVID-19 MEETMED MAROKO TERVISHOIUSÜSTEEMIS

49 NOORTE UNISTUSTE PÄÄSTMINE: MAROKO JA TUNEESIA KLASSIRUUMIDES

50 VAKTSIINISOLIDAARSUS: COVID-19 VAKTSIINIDE ÕIGLANE OSA AAFRIKA JAOKS

53 MUUD NAKKUSOHUD: TUBERKULOOSIVAKTSIIN ARENGUMAASE JAOKS

55 ŠVEITSI MAIGUGA GRUUSIA JUUST: ELI RAHASTUS IDAPOOLSELE NAABERRIIGILE

56 DIGILAPSED: SERBIA KOOLIDE ÜMBERKUJUNDAMINE TEHNOLOOGIA ABIL

58 KUST RAHA TULEB

60 JUHTIMINE JA GRUPI TEGEVUSKAVA

62 MIS JÄRGMISEKS?

MIDA LOODAVAD EIP VÕTMETÖÖTAJAD OMA SEKTORITES VÕI TURGUDEL 2021. AASTAL NÄHA

EESSÕNA TÕESTUS SELLELE, MIDA EUROOPA SUUDAB

Seistes silmitsi COVID-19 pandeemiast tingitud pakiliste probleemidega, tegutses Euroopa Investeeringuspank otsustavalt, et kaitsta töökohti, toetada kriisist vaevatud tööstusharusid ja aidata taluda kõige suuremaid majandusšokke. Seda tehes ei vähendanud me oma pühendumust pikaajalisele lahingule kliimaohutude vastu. Me kasutasime oma kogemusi ja asjatundlikkust, et inkorporeerida kliimaeesmärgid oma turvavõrku pandeemia vastu. Kellegi huvides ei ole lihtsalt uuesti üles ehitada. Tänu EIP-le saavad Euroopa ja kogu maailm uuesti üles ehitada paremini.

2020. aastal võitlesime COVID-19 enda vastu, investeerides ettevõtetesse, mis tegelevad testide, ravimite ja vaktsiinide alaste teadusuuringutega, sealhulgas Saksmaa ettevõttesse BioNTech, mis töötas välja esimese heakskiidetud vaktsiini. Meie rahastus toetas tervishoiusüsteeme üle Euroopa Liidu ja tagas võtmetähtsusega tehnoloogiate väljatöötamist, mis lühendab pandeemiat. Me leevendasime haiguse mõju majandusele hulga kiireloomuliste meetmetega, et süstida majandusse likviidsust, eelkõige väikeettevõtete jaoks, valmistades samal ajal ette ulatuslikumat üleeuroopalist tagatistfondi.

Erinevalt varasematest šokkidest sai see kriis alguse reaalmajandusest, mitte finants- või riigisektorist. Miljonitel täiesti toimivatel ettevõtetel tekkisid liikumiskiirangute tõttu äkki likviidsusprobleemid. Toetades investeringuid reaalmajandusse, aitab üleeuroopaline tagatistfond juba tagada, et toimivaid ettevõtteid (ja töökohti, mida nad annavad) kaitstakse ning et nende probleemid ei kandu üle pangandussektorisse ja sealt avaliku sektori bilanssidesse.

Maailma suurima mitmepoolse pikaajalise vahendite hankija ja laenuandjana tegime kõike seda, pöörates samal ajal hoolikalt tähelepanu mõjudele, mida meie investeringud avaldavad väljakutsetele, mis jäävad pärast COVID-19 püsima. Tegime seda kõike üleilmse perspektiiviga. Meie investeringud on kestlikud ja keskkonnanahaidlikud ning võitlevad pandeemiaga, ladudes samal ajal vundamenti väga olulisele kliimamuutustega võitlemise kümnendile. Lõime partnerlusi teiste mitmepoolsete rahastajate ja investoritega, et tagada COVID-19 jaoks mõeldud lahenduste jagamine ka arengumaadega, kiites heaks 400 miljoni euro suuruse tehingu COVAXiga – üleilmne algatus, mis edendab võrdset juurdepääsu vaktsiinile arengumaades. See oli moraalne kohustus ning see on ka oluline panus ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisse.

Ka arenguvaldkonnas peame ühendama soovi luua töökohti ja tagada majanduskasv tõsise lähenemisega kliimainvesteeringutele. Pealegi ELi kliimameetmed üksi globaalset soojenemist ei peata, sest 90% heitkogustest tekitatakse väljaspool Euroopa Liitu. Kui kasvav energianõudlus Aafrikas näiteks kaetakse kivisütt ja gaasi põletavate elektrijaamade abil, siis lendavad meie kliimaambitsioonid sõna otseses mõttes tuhana laiali.

Investeeringute võrdne laotus ei ole vaid maailma põhja- ja lõunapoolsete riikide küsimus. Euroopa Liidus on piirkondlik lähenemine viimastel aastatel aeglustunud, eelkõige linna- ja maapiirkondade vahel. Peame tagama, et COVID-19 seda lahknevust ei süvenda. Nii nagu COVID-19 ja kliimamuutuste puhul, on meie ühtekuuluvusinvesteeringute eesmärk kiire majanduslik kasu ja pikaajaline kestlikkus. Õiglane üleminek, millega toetatakse piirkondi, mis loobuvad järk-järgult saastavatest tööstusharudest, on samuti turul väga vajalik. Vaadake näiteks Euroopa investeerimiskava finantssamba Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) tulemusi – fond saavutas 2020. aastal edukalt oma viie aasta eesmärgi toetada investeringuid üle 500 miljardi euro mahus. EFSI sõltub täielikult turust, samas on SKP järgi mõõdetuna viis suurimat EFSI tagatisega EIP laenude saajat Eesti, Kreeka, Bulgaaria, Portugal ja Läti. Neli kümnest EIP tehtud EFSI tehingust asuvad ühtekuuluvuspiirkondades. Kui meie tagatis

“ EIP on praegu esimene mitmepoolne arengupank, mis ei kuluta sentigi millelegi, millel on negatiivne kliimamõju. ”

pakkus võimalust, siis ühtekuuluvuspiirkonnad reageerisid pangarahastuseks sobivate projektidega. EFSI innustas üle Euroopa investeeringuid, mis oleksid muul juhul olnud liiga riskantsed. EFSI näitab, kuidas toetada erasektori investeeringuid suhteliselt väikeste avaliku sektori kuludega. See on õiglase ülemineku jaoks oluline ning on väärtuslik kogemus, mida kasutada ka taaste- ja vastupidavusrahastus, mis on Euroopa Liidu COVID-19 toetusprogramm.

2020. aastal oli meie keskendumine eelolevale otsustava tähtsusega kliimakümnendile vankumatu. Meie kliimapanga tegevuskava, mille kiitis panga nõukogu heaks novembris, sisaldab kõiki meie kliimatöö keerukaid näitajaid aastateks 2021–2025. See murranguline dokument rõhutab meie soovi keskenduda kogu oma töös Pariisi kokkuleppele. EIP on praegu esimene mitmepoolne arengupank, mis ei kuluta sentigi millelegi, millel on negatiivne kliimamõju. EIP on ELi kliimapank ning käesoleva tegevusaruande pikimas jaotises kirjeldatakse meie tööd globaalse soojenemise vastu võitlemisel.

Innovatsioon on meie kliimategevuse ambitsioonide võti. Me ei saa tugineda praegustele ärimudelitele, et saavutada massilised heitkoguste kärped, mis on vajalikud Pariisi kokkuleppe eesmärkide täitmiseks. Me peame tohutult suurendama olemasolevate taastuvenergia ja energiatõhususe tehnoloogiate kasutamist, samuti uute kliimatehnoloogiate arendamist. Samas iga majanduslangus pärsib uude tehnoloogiasse investeerimist, sest seda tajutakse riskantse ja tarbetuna. Ei saa olla halvemat aega innovatsiooni madalseisuks. Euroopa ja kogu maailm vajavad rohkem kui kunagi varem seda, mida tehnoloogia pakub: seniste meetodite kõrvalejätmist ning veelgi kiiremat ja eksponentsiaalset kasvu.

EIP teeb omalt poolt kõik, et säilitada innovatsiooniinvesteeringud. Pakkudes pikaajalist rahastust ja vähendades investeerimisriski, edendame paremini prognoositavat turukeskkonda uue ja jätkusuutliku tehnoloogia jaoks. Me ei mõõda oma edukust rahahulgaga, mille välja laename. Me ootame mõju, panust struktuurimuutustesse, mida Euroopa majandus vajab, ning tavainimeste heaolu ja ohutuse suurenemist kogu maailmas. Euroopa Investeerimispank on tõestus sellele, mida Euroopa suudab saavutada.

Werner Hoyer

2020. AASTA TIPPHETKED

EIP GRUPP

COVID-19
LAENU-
LEPINGUD
KOKKU

25,5
miljardit
eurot

EUROOPA INVESTEERIMISPANK TEGEVUS AASTAL 2020

HEAKSKIIDETUD PROJEKTID

82,8 miljardit eurot

Euroopa Liit 69,8 miljardit eurot
Väljaspool ELi 13 miljardit eurot

SÕLMITUD LAENULEPINGUD

66,1 miljardit eurot

Euroopa Liit 56,8 miljardit eurot
Väljaspool ELi 9,3 miljardit eurot

VÄLJAMAKSED

57,8 miljardit eurot

Euroopa Liit 51,6 miljardit eurot
Väljaspool ELi 6,2 miljardit eurot

KOGUTUD VAHENDID (ENNE VAHETUSTEHINGUID)

70 miljardit eurot

Põhivääringutes (€, GBP, USD) 63 miljardit eurot
Muudes vääringutes 7 miljardit eurot

EIP mõju

425 000

4,2
miljonit

10 100 MW
83% taastuva-
test allikatest

29 100
km

8,6
miljonit

7
miljonit

Toetust saanud
VKEdes / keskmise
turukapitalisatsiooniga
ettevõtete arv*

VKEdes / keskmise
turukapitalisatsiooniga
ettevõtetes säilitatud
töökohtade arv*

Elektritootmis-
suutlikkus

Ehitatud/
ajakohastatud
elektriline

Kodumajapidamised,
mida saab varustada
elektriga

Paigaldatud
nutiarvestid

*VKEdes säilitatud töökohtade arv viitab töötajate arvule VKEdes / keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtetes, mida EIP 2020. aastal rahastas, ning töötajate arvule VKEdes, mida rahastas EIF 2019. aasta oktoobrist 2020. aasta septembrini.

EIP Gruppi kuuluv Euroopa Investeeringufond (EIF) on spetsialiseerunud riskirahastamisele, et toetada mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtteid, ning stimuleerib kasvu ja innovatsiooni kogu Euroopas. Ta finantseerib ja jagab ekspertteadmisi kindlate, jätkusuutlike investeeringute ja tagatistehingute jaoks. EIFi aktsionärid on EIP, Euroopa Komisjon, avalik- ja eraõiguslikud pangad ning finantsasutused.

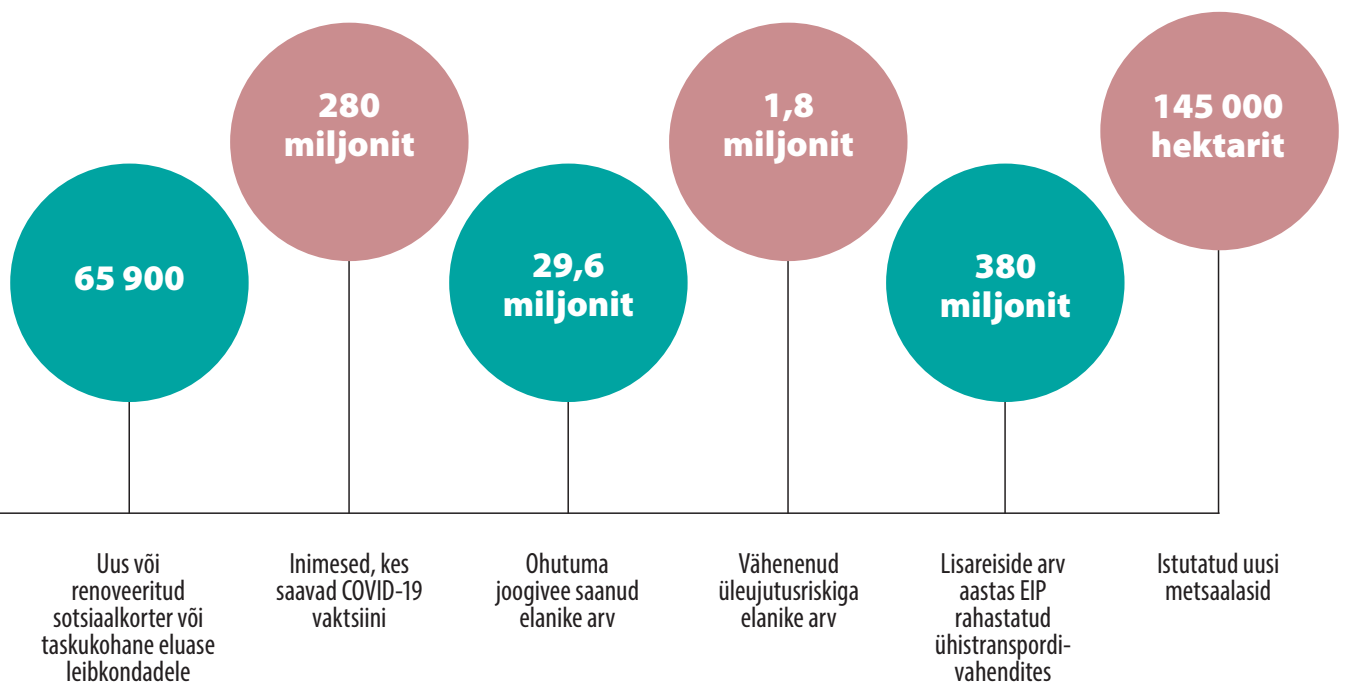
EUROOPA INVESTEERIMISFOND TEGEVUS AASTAL 2020

SÕLMITUD LAENULEPINGUD

Omakapitalitehingud
Tagatised
Mikrorahastamine

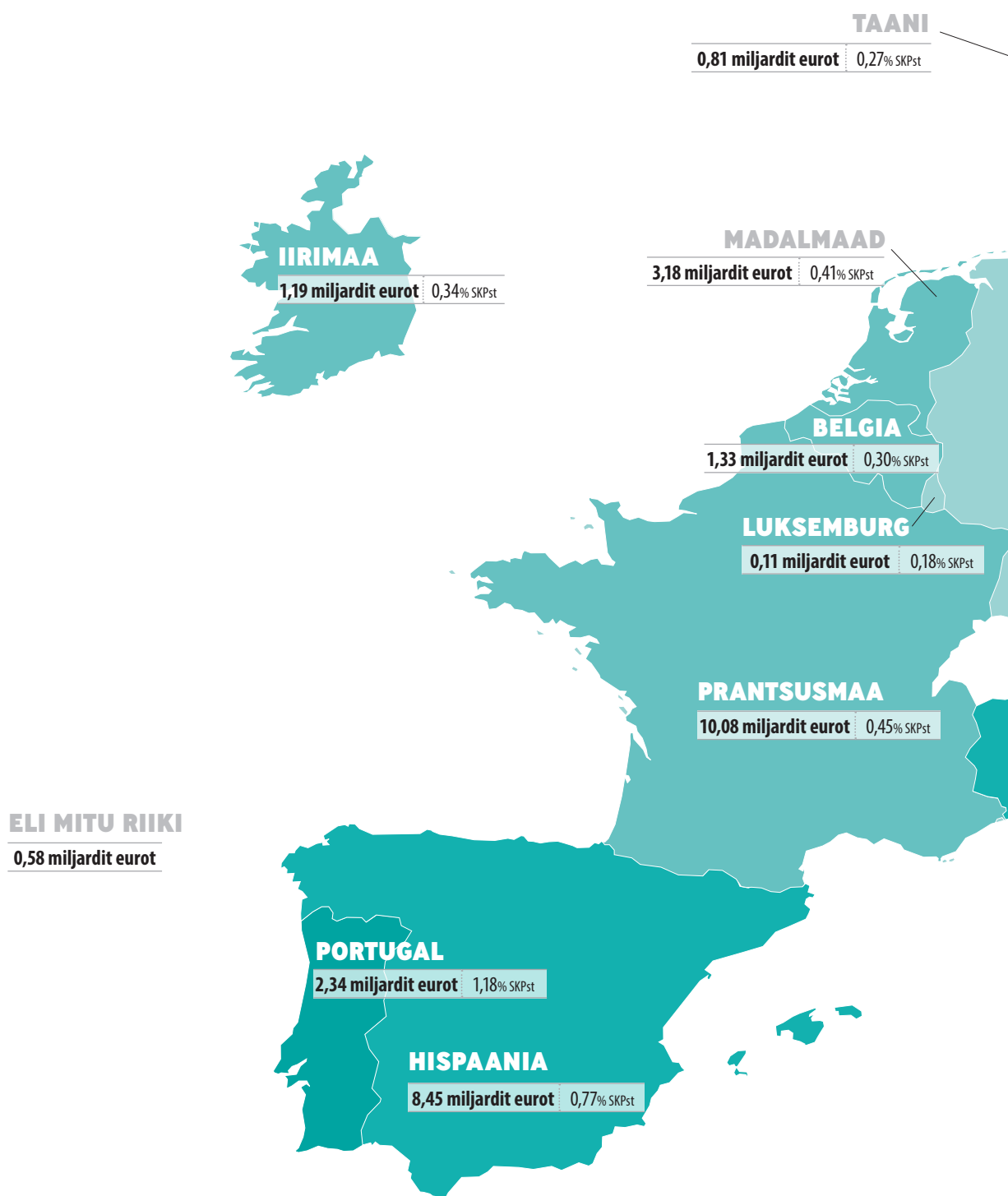
**12,9 miljardit
eurot**

3,6 miljardit eurot
9,1 miljardit eurot
0,2 miljardit eurot

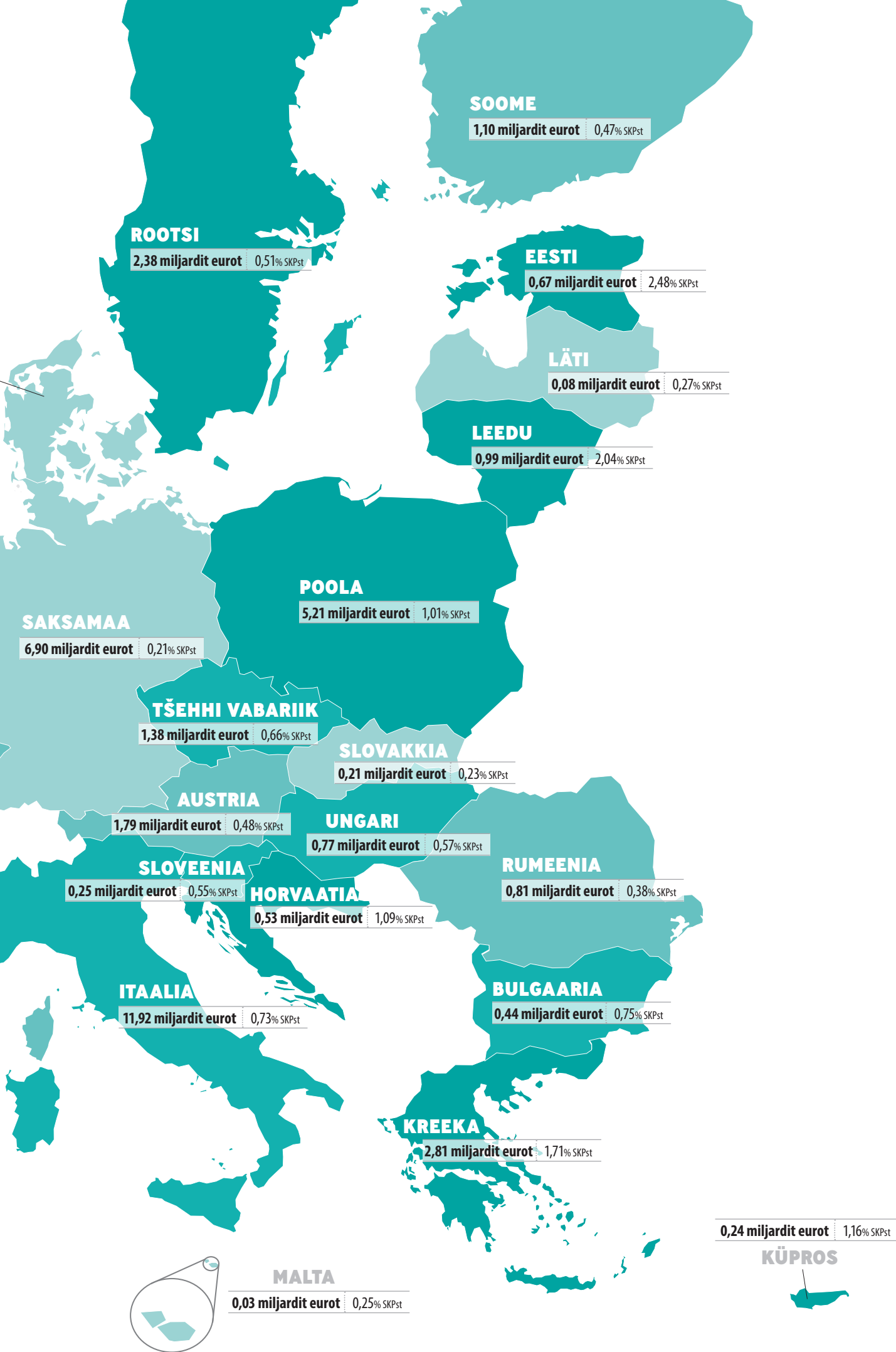

Näitajad on eeldatavad tulemused 2020. aastal sõlmitud uutest laenuühingutest, esimest korda selles etapis kättesaadavate andmete põhjal. Kõik arvanded on auditeerimata ja esialgsed.

EIP GRUPP TEIE RIIGIS

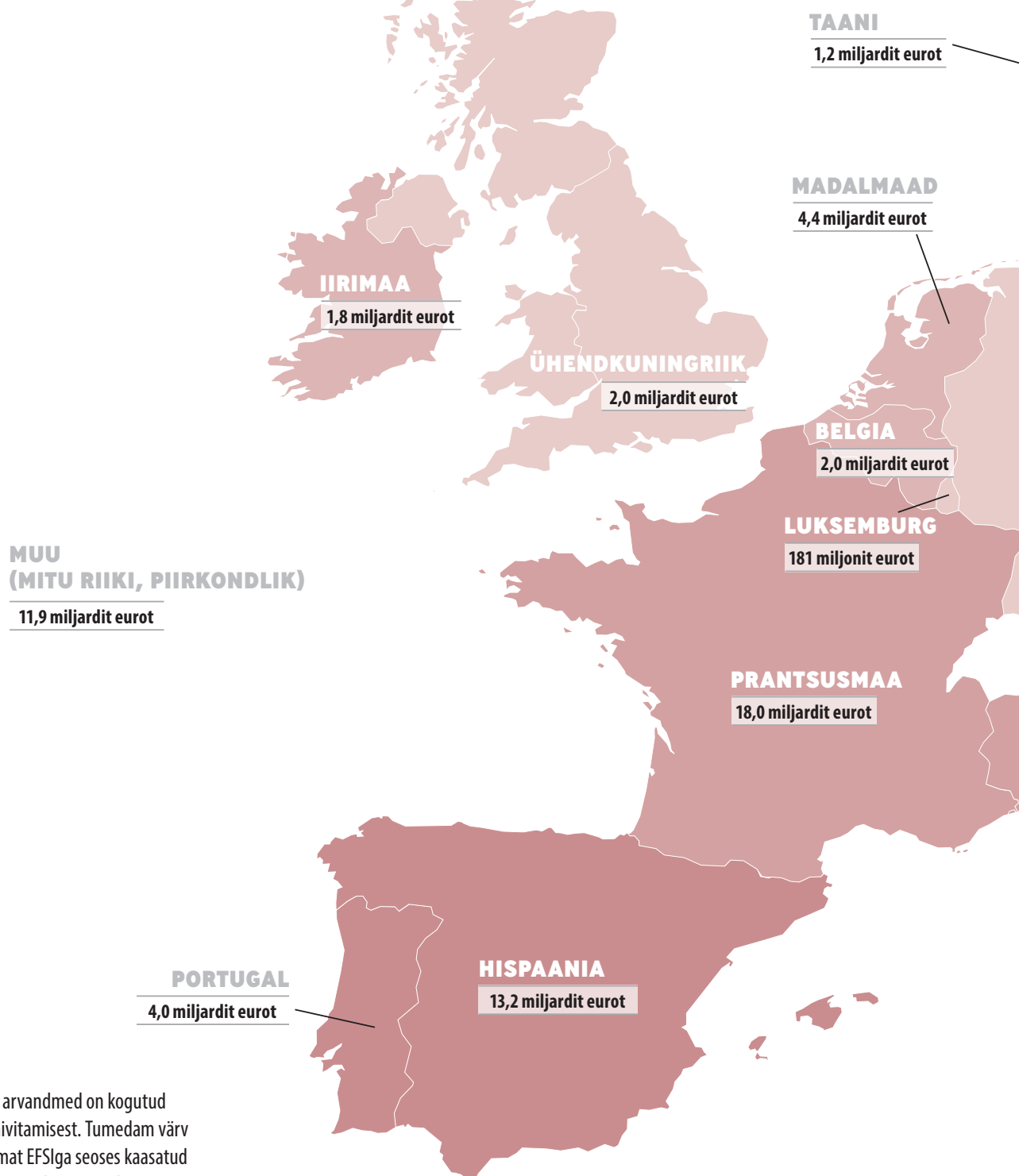

Tumedamad värvid tähendavad suuremat investeeringut protsendina SKPst.

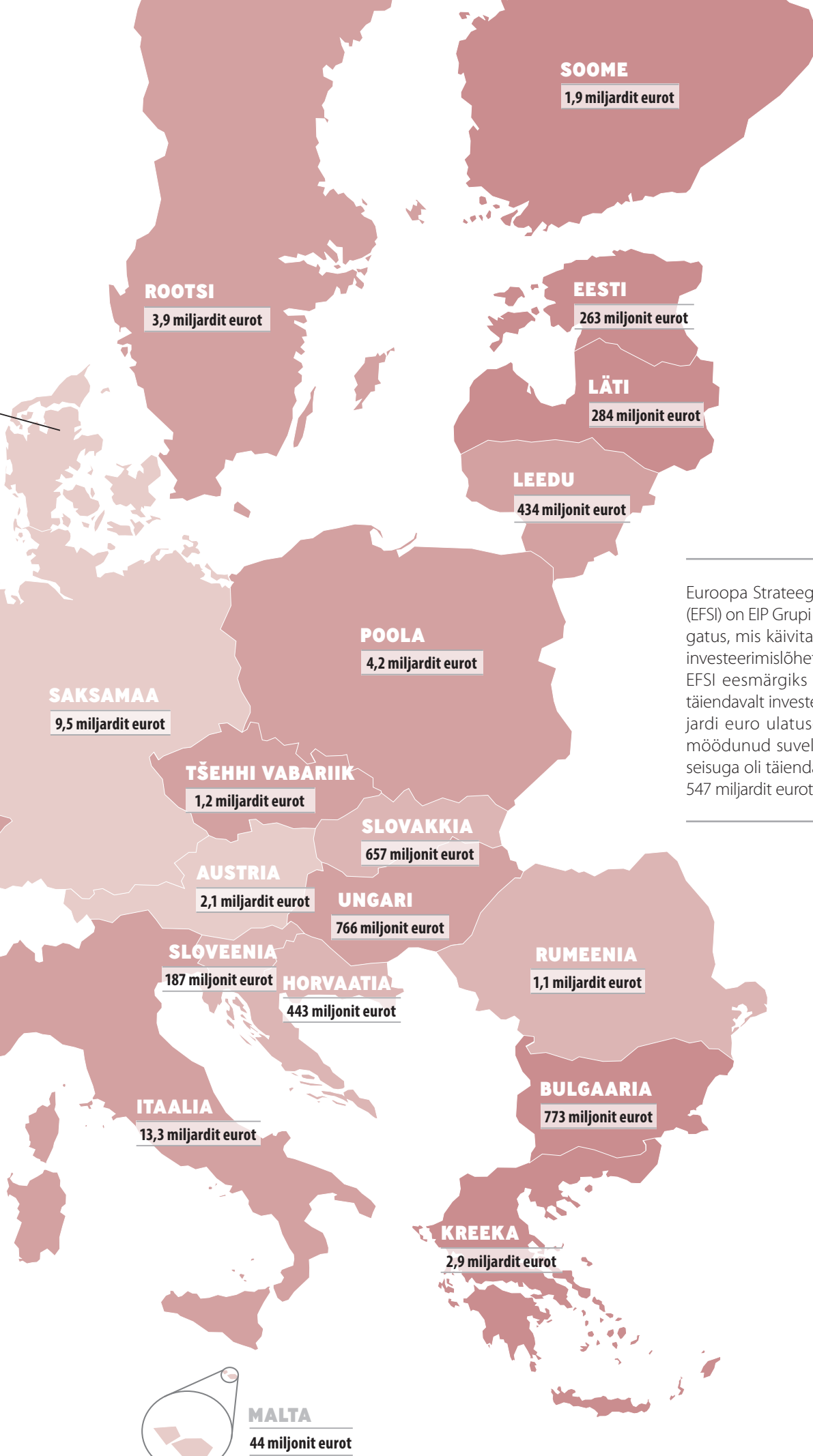

EFSI TEIE RIIGIS

KUNI 31. DETSEMBRINI 2020

Kõik esitatud arvanded on kogutud alates EFSI käivitamisest. Tumedam värv näitab suuremat EFSIga seoses kaasatud investeeringute mahtu SKP suhtes (heaks kiidetud projektide põhjal).

Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) on EIP Grupi ja Euroopa Komisjoni ühisalgatus, mis käivitati selleks, et aidata ületada investeerimislohet ELis. ELi eelarve tagatisega EFSI eesmärgiks oli käivitada aastaks 2020 täiendavalt investeeringuid vähemalt 500 miljardi euro ulatuses. See eesmärk saavutati möödunud suvel. 2020. aasta 31. detsembri seisuga oli täiendavate investeeringute maht 547 miljardit eurot.

EIP KOGU MAAILMAS

LAIENEMINE JA
EFTA 1,26 miljardit eurot

IDAPOOLSED
NAABERRIIGID
1,34 miljardit eurot

ÜHENDKUNINGRIIK
€387 miljonit eurot

LÖUNAPOOLSED
NAABERRIIGID
3,51 miljardit eurot

AKV, ÜMTD JA
LÖUNA-AAFRIKA
2,26 miljardit eurot

**AASIA, KESK-AASIA JA
LADINA-AMEERIKA**
1,47 miljardit eurot

EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon
AKV: Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkond
ÜMT: Ülemeremaad ja -territooriumid

Euroopa Investeerimispank ei kinnita, aksepteeri ega määra ühegi sellel kaardil kujutatud territooriumi õiguslikku seisundit, piire, värvust, nimetust ega andmeid.
Pärast ELi sanktsioone Süüria vastu 2011. aasta novembris peatas EL igasuguse laenu- ja nõustamistegevuse selles riigis. Samas on EIP osa Süüria põhirahastajate rühmast, mis jälgib olukorda ELi ja ÜRO ühisel juhtimisel.

EIP VÕTAB LISAMEETMEID, ET PANDEEMIAGA TOIME TULLA

Valitsevale pandeemiale tuleb läheneda iga nurga alt. Väga oluline on, et me varustame riike vahendite ja seadmetega, nakatunud patsientide ravimiseks, võimaldades samal ajal nakatunute täpset ja kiiret tuvastamist. Pikas perspektiivis pakub parimat kaitset vaktsiin, samas on enim mõjutatud riikide haiglates ikka veel suur rahuldamata nõudlus ravivõimaluste ja olukorra paranemise järele.

Felicitas Riedl, projektijuhtimise osakonna bioteaduste juhataja

Bioteaduste valdkonna otseste omakapitaliinvesteeringute portfelliga, mille maht on 1,5 miljardit eurot ja millest toetatakse rohkem kui 60 väga innovatiivset Euroopa bio- ja meditsiinitehnika ettevõtet, on EIP suurim osaline Euroopas. Kui pandeemia jõudis Euroopasse ja kehtestati liikumispiirangud, seadsime kiiresti sisse kontaktid oma olemasolevas võrgustikus, kust on välja arenenud mitu COVID-19 projekti, koos selliste juhtivate institutsioonidega nagu Maailma Terviseorganisatsioon, Bill ja Melinda Gatesi sihtasutus ja Wellcome Trust ning uute algatustega ka vaktsiinide, ravimite või diagnostikavahendite valdkonnas. Võime olla uhked, et oleme toetanud selliseid projekte nagu BioNTech, mis on maailma juhtiv COVID-10 vaktsiini arendaja, ja CureVac, teine paljutootav vaktsiinide väljatöötaja, samuti ettevõtteid, mis töötavad COVID-19 vallas Prantsusmaal, Saksamaal ja Poolas.

Yu Zhang, tehingute osakonna bioteaduste ja biotehnoloogia juhataja

COVID-19 paneb proovile riikide, piirkondade, linnade ja kogukondade vastupanuvõime. Peame jääma tähelepanelikuks ühtekuuluvuse väljakutsete suhtes ja ära hoidma ebavõrdsuse süvenemist. Võtsime kiiresti kasutusele toetuskava, et aidata rahuldada kõige kiireloomulisemaid piirkondade ja kohalike omavalitsuste rahastamisvajadusi. Tunnistades linnade ja piirkondade võtmerolli pandeemia tagajärgede leevendamises, algatasime erakorralised meetmed, et kiiremini kiita heaks ja maksta välja uusi laene ning võimaldada olemasolevate laenude kasutamist paindlikumalt või suuremal määral. Meie nõustamismeeskonnad ühendasid jõud, et toetada riike ja piirkondi COVID-19-ga seotud kulude kavandamisel ja optimeerimisel.

Leonard Reinard, projektijuhtimise osakonna regionaalarengu juhataja

COVID-19 oli paljudele kiire kasvuga Euroopa ettevõtetele, mida oleme rahastanud, ülim ellujäämiskatse, mõjutades otse nende ärimudeleid või vähendades nende juurdepääsu kolmandate isikute rahastamisvahenditele. Pidime kiirelt käike vahetama. Meie strateegia oli lihtne ja tõhus: esiteks pakkuda kiiret ja ulatuslikku toetust biotehnoloogia- ja bioteadusettevõtetele, mis tegelevad COVID-19 probleemi lahendamisega, ning seejärel toetada innovatsiooni, mis suurendab liikmesriikide majanduse vastupanuvõimet. Juba esimesel poolaastal õnnestus meil oma otsest riskikapitali rahastust biotehnoloogia- ja bioteadusettevõtetele kolmekordistada. Toetasime ettevõtteid, mis kasutavad digiinnovatsiooni kontaktide jälgimiseks, mobiilimakseteks ja oma ärimudelite digiteerimiseks. Meil on hea meel, et suutsime tagada piisava toetuse liikmesriikidelt, et veelgi suurendada oma investeeringuid innovatiivsetesse ettevõtetesse tehisintellekti, tööstuse 4.0, biotehnoloogia, bioteaduste ja energiatõhususe valdkonnas.

Hristo Stoykov, tehingute osakonna kasvurahastu ja riskilaenu valdkonna juhataja

Oleme uhked, et toetasime BioNTechi, kes tõi turule esimese COVID-19 vaktsiini. Seda tänu meie tervishoiuekspertide pühendumisele, kes töötasid kriisi ajal ööd ja päevad, et sõeluda hulga kandidaatide seast välja parimad võimalikud vaktsiiniuuringud. Toetame ka mitmeid muid vaktsiine ja ravimeid, millel on väga paljutõotavad tulemused.

Christopher Hurst, projektijuhtimise osakonna peadirektor

COVID-19 kriisil on tugev mõju ELi majandusele ja riikides, kus EIP tegutseb väljaspool Euroopa Liitu. EIP on kiirelt reageerinud, vastates meie partnerite likviidsusvajadustele. Kriisi süvenedes ei ole likviidsus ainus teema, millega peame tegelema. Kriis tingib struktuurseid muudatusi ja nõuab olulist seisukohtade ümberhindamist, kus saavad võtmesõnadeks nutikus, keskkonnahoidlikkus ja kestlikkus. Selle uue normaalsusega kohanemiseks on vaja investeeringuid, seega muutub toetus investeeringutele, restruktureerimisele ja ümberkujundamisele veelgi olulisemaks kui likviidsuse probleemiga tegelemine.

Debora Revoltella, majandusosakonna direktor, peasekretariaat

Ekspertid püüavad endiselt hoomata pandeemia tekitatud laastamistöe ulatust, aga üks on kindel: taastumine saab olema keskkonnahoidlik. Kõik meie jõupingutused puhtama energia ja transpordi, rasketööstuse CO₂ heite vähendamise ja energiatõhususe vallas aitavad sellele eesmärgile kaasa. Meie eesmärk on töötada välja rahastamislahendused, et edendada kliimainvesteeringuid ja kõrvaldada nende peamised takistused. Tänu valdkondliku mõjuga rahastamistoodetele suudame kiirendada keskkonnahoidlikku muutust, mida Euroopa Liit vajab, sest innovatiivsed juhtprojektid suudavad tõsta latti kogu tööstusharu jaoks.

Gilles Badot, infrastruktuuri ja kliimarahastu juhataja

KIIRE REAKTSIOON

Üleeuroopaline tagatisfond toetab COVID-19 kriisist räsitud väikeettevõtteid. Seda just siis, kui teise tagatisega saavutatakse üle 500 miljardi euro investeringute kaasamine.

Pärast COVID-19 pandeemiat on meie keha jälgijad viirusest, mille oleme üle elanud. Sama kehtib meie majanduse kohta. Ajal, mil me tegutseme kõik koos solidaarselt, et kaitsta üksteist suhtlemisdistsantsi hoidmise kaudu, on hea koordineeritud kampaania, milles osalevad mitmed ELi riigid, parim viis taastada oma öitseng.

Suurim osa Euroopa Investeeringuspanga Grupi reaktsioonist pandeemiaile on üleeuroopaline tagatisfond, mille eesmärk on kasutada kuni 25 miljardit eurot tagatistena, mida annavad osalevad ELi liikmesriigid, et ergutada osalevate riikide rahastamist 2021. aasta lõpuks. Suurema osaga sellest summast toetatakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid ning osa rahast on mõeldud veidi suurematele ettevõtetele ja tervishoiuasutustele. Toetust antakse laenudena, aga ka riski- või kasvukapitali vormis.

Tagatisfond on väga ulatuslik ettevõtmine. Ent EIP Grupp on kindel, et suudab selle ülesande täita. Võime osutada oma varasema kriisile reageerimise ehk Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) edule. See oli viieaastane tagatiskava, mis kestis kuni 2020. aasta lõpuni ning ületas suurel määral oma sihttaseme toetada investeringuid 500 miljardi euro ulatuses. „Euroopa majanduse edendamise ambitsioon ongi sellel tasemel,“ ütleb EFSI tegevdirektor Wilhelm Molterer. „Kui soovite avaldada suurt mõju, peate looma mahuka programmi ja selle ellu viima.“

Euroopa tagatisfond kindlasti teebki seda ja veel topeltkiirusel. „Tavapäraselt kuluks vähemalt kaks aastat, et valmistada ette sellises mahus mandaat, aga meie panime selle kokku kuue kuuga,“ sõnab Ioanna-Victoria Kyritsi, kes juhib Euroopa tagatisfondi rakendamist Euroopa Investeeringuspangas. „See on uskumatult ambitsioonikas ja panga jaoks uus. See on kriisinstrument. Me püüame tõepoolest midagi ära teha kahjustatud poolte jaoks liikmesriikides.“

Seega, kuidas üleeuroopaline tagatisfond toimib? See sarnaneb veidi Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondiga, milles võimaldas ELi eelarvest antud tagatis EIP-I investeerida ettevõtetesse, mis oleksid muidu olnud liiga riskantsed. Tagatisfondi puhul võtab EIP veelgi rohkem riske. EFSI laenudega pakkus EIP Grupp enneolematut toetust väikeettevõtetele, jagades uue rahastuse riski kohalike partneritega üle kogu Euroopa. Euroopa tagatisfondiga jätkab EIP Grupp tööd kohalike partnerite kaudu, et jõuda abisaajate sihtrühmani. Fond on valmis kandma lõviosa asjaomastele abisaajatele uute laenudega kaasnevast riskist, tuginedes osalevate liikmesriikide antud tagatistele. Euroopa tagatisfond säilitab võrdsed võimalused Euroopa riikides, mis suudavad luua tugeva riikliku turvavõrgu, ja neis, millel on piiratum võimekus.

Euroopa tagatisfond on nagu EFSI, kuna kasutab avaliku sektori tagatist eesmärgiga kaasata palju suuremas mahus rahastust, kui seda saaks teha vaid avaliku sektori toetustega. Samas erineb see EFSIst selle poolest, et kontseptsiooni on kohandatud, et tulla toime kiiret tegutsemist nõudva kriisiga. „Euroopa tagatisfond pakub kriisi ajal likviidsust“, ütleb EFSI tegevdirektori nõunik Marcus Schluechter. „See tähendab seda, et üldjoontes elujõulised ettevõtted, mida on tervishoiukriisist tingitud majanduse kokkukukkumine mõjutanud, suudavad maksta oma arveid ja praeguse madalseisu üle elada ning jätkata tegevust, kui olukord stabiliseerub.“

“ **Kõige olulisem on, et toetus jõuaks väga paljude väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetele kõigis sektorites.** ”

Hädaolukorrale reageerimine

Kevadel, kui pandeemia levis, sundisid liikumispiirangud väikeettevõtteid kogu Euroopas oma uksi sulgema. Tagatisfondi eesmärk on aidata eelkõige neid, kuna fondi investeeringutest on vähemalt 65% mõeldud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) toetamiseks. EIP Grupp käivitas ka mitmed erakorralise abi programmid:

- 10 miljardit eurot täiendavat käibekapitali pankadele pakutavate likviidsusvahendite kaudu
- 10 miljardit eurot laene VKEdele varaga tagatud väärtpaberite ostukavade kaudu
- 8 miljardit eurot rahastust tagatiskavade kaudu kohe kasutuselevõtuks
- 6,7 miljardit eurot rahastust projektidele, mis on seotud COVID-19-ga väljaspool Euroopa Liitu
- 6 miljardit eurot finantseeringuid investeeringutele tervishoiutaristusse ning vaktsiinide ja ravimite väljatöötamise

Kõiki ELi liikmesriike kutsuti üles panustama tagatisfondi nende osa alusel EIP kapitalis. Tagatis ulatub ligikaudu 25 miljardi euroni. „Kõige olulisem on, et toetus jõuaks väga paljude VKEdeni kõigis sektorites,“ sõnab Piotr Stolowski, kes juhib Euroopa tagatisfondi rakendamist EIFis.

EFSI pärand

Euroopa tagatisfond on üks mitmest programmist, mis töötati välja COVID-19-le reageerimisel, kui Euroopa Komisjon ühendas jõud ELi liikmesriikide ja Euroopa institutsioonidega, et valmistada ette kiire ja väga ulatuslik abipakett pandeemiast räsitud ettevõtetele. Samal ajal oli EFSI juba kasutusel, andes kiiresti tagatise sadade miljonite eurode ulatuses rahastamisele projektide jaoks, mille eesmärk oli võidelda pandeemiaga, sealhulgas 100 miljonit eurot Saksamaa ettevõttele BioNTech COVID-19 vaktsiini kava jaoks.

EFSI, mis oli algselt mõeldud selleks, et elavdada nõrka investeerimiskeskonda, mis järgnes finantskriisile kümme aastat tagasi, töötas välja paindliku vahendi, et võidelda COVID-19-st tingitud šokiga või laiema kriisiga nagu kliimamuutused. Selle edukus tugineb kontseptsioonile, et selle asemel, et kasutada avaliku sektori raha toetusteks, on võimalik teha turuga koostööd ja kaasata koos EIPga projektidesse erasektori investeeringuid ning seega mitmekordistada avaliku sektori esialgse tagatise mõju.

EFSI ületas oma seatud eesmärgi toetada investeeringuid 500 miljardi euro ulatuses kuus kuud enne tähtaega, isegi kohanedes COVID-19 mõjuga Euroopa majandusele. „Me olime kiiresti valmis tagama väga vajalikku likviidsust, et toetada ettevõtteid, mida pandeemia mõjutas, sealhulgas rahastada ravimite ja vaktsiinide väljatöötamise vallas tegutsevaid ettevõtteid,“ ütleb EFSI tegevdirectori asetäitja Iliyana Tsanova. „Paindlikkus on edukuse võti.“

RAVI, TESTID, VAKTSIINID

Olulised investeeringud, et toetada igasugust biotehnoloogilist ja meditsiinilist reaktsiooni pandeemiale COVID-19 vaktsiinide, ravimeetodite ja diagnostikaga.

C COVID-19 on salalik haigus. See levib elanikkonna hulgas ja varjab end ka inimestes, kellel puuduvad sümptomid. Viirus maskeerub tavapäraseks külmetuseks või allergiaks. Kui me suudame selle „välja loputada“ heade testidega, peatada leviku uute vaktsiinidega ja ravida haigeid uuenduslikke ravimeetoditega, siis pandeemia lõpeb.

Euroopa Investeeringuspank toetab paljusid ettevõtteid, mis töötavad ööd ja päevad läbi, et teha kriisile lõpp. Saksamaal Mainzis asuv BioNTech on asunud karjajuhiks selles võidujooksus, et lahendada üht inimkonna suuremat väljakutset, partnerluses USA farmaatsiaettevõttega Pfizer. ELi pank sõlmis ettevõttega 2020. aasta juunis 100 miljoni euro suuruse lepingu. Seda ja teisi aruandes kirjeldatud investeeringuid toetatakse selliste programmidega nagu InnovFin ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond, mis toetavad uuenduslikke suurema riskiga projekte.

„Parim panus, mille saame teha COVID-i vastasesse võitlusse, on aidata ettevõtteid, mis töötavad välja uusi vaktsiine, ravimeetodeid või diagnostikalahendusi,“ ütleb Gergely Karjcsi, Euroopa Investeeringuspannga investeerimisspetsialist, kes töötab BioNTechi ja teiste sarnaste tehingutega. „Tegime kõik, mida suutsime, et toetada BioNTechi, sest olgem realistlikud – COVID ei lähe ära iseenesest.“

Jälgimine, peatamine, ravimine

Kriisi alguses otsustasid Euroopa Investeeringuspannga töötajad pingutada samal ajal nii tervishoiualase hädaolukorra kui ka majanduslanguse ületamise nimel. Pank jagas oma toetuse biotehnoloogia ja meditsiini ettevõtetele kolme põhisektorisse: vaktsiinid, ravimeetodid ja diagnostika. Eesmärk oli jälgida nakatumisi, peatada haiguse levik ja ravida haigestunud.

Aprillis kiitis pank heaks 5 miljardit eurot uut rahastust, et toetada kiireloomulisi meetmeid sellistes valdkondades nagu tervishoid ja meditsiinialane innovatsioon seoses COVID-19-ga. Sestsaadik on EIP rahastuseks ligikaudu 1,2 miljardi euro väärtuses heaks kiidetud rohkem kui 40 biotehnoloogia- või meditsiini ettevõtet ja -projekti. Euroopa Investeeringuspank toetab ka üleilmseid COVID-19 vaktsiini jaotamise programme, eriti arengumaades. Pank kiitis heaks 400 miljoni euro suuruse tehingu COVAXiga, mis on üleilmne algatus, mida toetavad sajad riigid, erasektor ja heategevusorganisatsioonid, et edendada võrdset vaktsiini saamist.

Ülevaade ettevõtetest, mis aitavad võidelda COVID-19-ga

Kriisi alguses vaatas pank üle oma olemasolevate tehingute laenuportfelli ning otsis ka uusi ettevõtteid, mis võiksid pakkuda täiendavat abi. Kaks ettevõtet, mis tehti kindlaks, olid BioNTech ja CureVac. EIP oli esimene finantsasutus, mis toetas BioNTechi koroonaviirusealaseid teadusuuringuid. CureVac, mis spetsialiseerub harvikaiguste ravile, sõlmis samal ajal pangaga juulis 75 miljoni euro suuruse laenulepingu, et laiendada oma Edela-Saksamaal Tübingenis asuva tehase tootmisvõimsust.

CureVaci ja BioNTechi vaktsiinid põhinevad tehnoloogial, mida ei ole kaubanduslikus kasutuses olevates vaktsiinides kunagi varem kasutatud. Need võivad osutada tulevaste vaktsiinide jaoks revolutsiooniliseks. Nende puhul kasutatav tehnika seisneb selles, et

“ **EIP eesmärk on kiirendada mitme paljutootava vaktsiinikandidaadi jõudmist laiaulatusliku tootmise ja üleilmsete tarneteni.** ”

mittenakkuslik geneetiline materjal, mida nimetatakse informatsiooni-RNAks, süstitakse lihasrakkudesse. Vaktsiin siseneb neisse rakkudesse ja annab neile juhised toota valku, mis sarnaneb uue koroonaviiruse ogavalkudele. See uus valk paneb immuunsüsteemi tootma antikehi ja aktiveerima T-rakke, et võidelda viirusega, kui inimene on sellega nakatunud.

„Informatsiooni-RNA-l põhinevad vaktsiinid on mitmekülgsed selle poolest, et neid saab kiiresti kohandada viiruse mutatsioonidega,“ ütleb Euroopa Investeeringuspanga bioteaduste ekspert Anna Lynch. „CureVaci ja BioNTechi vaktsiine saab muuta mõne nädalaga, et vajaduse korral sihipäraselt võidelda muteerunud viirusega.“

Eluline riskikapitalilaen

Erainvestorid on sageli vaktsiinide suhtes ettevaatlikud, sest edukust on raske prognoosida. Panga toetus BioNTechile ja CureVacile näitab, kuidas riskikapitalilaen avaliku sektori pangalt on oluline, et aidata ettevõtetel tegeleda innovatsiooniga nakkushaiguste sektoris, ütleb Euroopa Investeeringuspanga teine bioteaduste valdkonna ekspert Cristina Niculescu. Ebola, SARS ja nüüd COVID-19 on olnud häirekell pandeemiaks valmisolekul ja investeringutel. **Kuna era- ja avalik sektor suurendavad toetust, on rohkem kui 200 vaktsiinikandidaati jõudnud teatavasse arendusetappi üle kogu maailma. Neist mitme puhul eeldatakse heakskiitmist aasta lõpuks.** „EIP eesmärk on kiirendada mitme paljutootava vaktsiinikandidaadi jõudmist ulatusliku tootmise ja üleilmsete tarneteni,“ ütleb Niculescu. „Samal ajal on meil palju väga haigeid inimesi, seega vajame ka ravilahendusi, mis on mõeldud haiglaravil patsientidele ja tagavad, et nende haigus ei progresseeruks raskeks COVIDi juhuks.“

BioNTechi meditsiinijuht Özlem Türeci ütleb, et nende vaktsiini varajane edukus lubab olla praegu lootusrikas. „Ma ei arva, et saame öelda, et pandeemia on läbi,“ lisab ta „ent see võib olla panus lõpu algusse“.

Ravimeetodeid vajatakse alati

EIP laenudega toetatakse olulisi ravifirmasid: Atriva, Immunic, AB Science ja Pluristem. Nende COVID-19-tooted on mõeldud inimeste raviks pärast nakatumist, eriti kui inimesed haigestuvad niivõrd, et satuvad haiglasse.

Atriva juhtiva ravimikandidaadi ATR-002 eesmärk on vähendada RNA-viiruste (nagu COVID-19 ja gripp) viiruskoormust ning pärssida raskete respiratoorsete nakkuste levikut. Tabletina võetav ravim on näidanud prekliinilistes uuringutes paljulubavaid tulemusi. See võib pakkuda väga vajalikku abi inimestele, kellel on koroonaviiruse sümptomid, mis nõuavad haiglaravi. Atriva ravim ravib koroonaviiruse kahte aspekti: peatab viiruse paljunemise ja hoiab ära keha immuunsüsteemi

ülereageerimise. „Me usume, et see kahene lähenemisviis võib olla väga efektiivne,“ ütleb ettevõtte finantsjuht Olaf Althaus. Ettevõtte sõlmis oktoobris 24 miljoni euro suuruse EIP laenulepingu. „Oleme väga optimistlikud ATR-002 potentsiaali suhtes võidelda pandeemiaga.“ **Atriva eesmärk on töötada välja laia spektriga viirusevastane ravim, mis on tõhus ka COVID-19 uute mutatsioonide või uute RNA viiruste suhtes, mis võivad viia tulevaste puhanguteni.**

Teine laen anti oktoobris Immunicile, mis kasutab EIP-lt saadud 24,5 miljonit eurot, et töötada sarnase ravi IMU-838 kallal. Sellel samuti tableti vormis ravimil on laia spektriga viirusevastane toime. IMU-838 läbib praegu teise faasi katseid COVID-19 patsientidel, kes on möödudate sümptomitega haiglaravil. Ravimit katsetatakse ka krooniliste põletikuliste ja autoimmuunhaiguste puhul, nagu hulgiskleroos. „Meil tekkis veebruaris, just siis, kui pandeemia muutus üleilmseks, idee, et meie ravim võib toimida COVID-19 vastu,“ ütleb Immunici teadusjuht Hella Kohlhof.

Immunici ravimi IMU-838 eesmärk on vähendada selliste nakkuste nagu COVID-19 tõsidust mitmel viisil. Ravim hoiab ära viiruse paljunemise. Seejärel suurendab see kaasasündinud immuunsust ning võib lõpuks aidata keha immuunsüsteemil ära hoida ülereageerimist raskele nakatumisele. See toimib nagu õpetaja, andes keharakkudele juhiseid. „**Kui rakud meie kehas nakatuvad viirusega ja viirus tahab paljuneda, siis on kehas olemas ka need väga sõbralikud rakud, mis ütlevad, et pole probleemi, lülitan sisse uue mehhanismi, et toetada viiruse vajadusi,“** ütleb Kohlhof. „**Viirus kaaperdab rakkude vastutulelikkuse.** IMU-838 suudab selle mehhanismi blokeerida, inhibeerides ensüümi, mis toetab sõbraliku ehitusmaterjali tootmist.“

Prantsusmaa ettevõtte AB Science sõlmis novembris 15 miljoni euro suuruse EIP laenu, et edendada oma ravimi Masitinib kliinilist arendamist. Ravim võib aidata koroonaviirusega seotud eluohtlikke haigusi põdevaid inimesi, sealhulgas nii-öelda tsütokiini tormi eest, milles toimub immuunsüsteemi ülereaktsioon nakkusele. „AB Science'i uuringud võivad olla kasuks põletikuliste haiguste, neurodegeneratiivsete haiguste, nakkushaiguste ja vähi korral,“ sõnab Yu Zhang, kes on Euroopa Investeeringuspanga bioteaduste ja biotehnoloogia valdkonna juht. „Meie toetust ettevõttele võidakse tulevikus laiendada.“

Ravimifirmad loodavad, et nende uuringutes võetakse käsile laias ulatuses haigusi. Nad ütlevad, et nende raviviise on vaja pikka aega, isegi kui vaktsiinid on edukad. „Esiteks ei soovi kõik end vaktsineerida,“ ütleb ravimifirma Atriva finantsjuht Althaus. „**Teiseks on alati juhtumeid, mil vaktsiin ei toimi või seda ei saa kasutada. Kiirabi on vaja ka pärast seda, kui leitudati turvapadjad.**“

“ **Aeg on otsustav. Tundub, nagu oleksime sõjas.** ”

Ravitoimega platsentarakud

Israeli-Saksamaa ettevõtte Pluristem, mis sõlmis EIP-ga aprillis 50 miljoni euro suuruse tehingu, läheneb ravile teistmoodi. **Ettevõtte kasutab platsentarakke, mis on kõige võimsamad rakud inimkehas, et ravida raskeid nakkusi.** Pluristem kasvatab platsentast saadud rakke 3D-bioreaktoris, mis imiteerib inimkehas valitsevaid tingimusi. Patsientidesse süstituna aitavad uued rakud kehal paraneda. Ravi võib aidata koroonaviiruse tüsistuste tõttu kannatavaid patsiente – pulmonaalhüpertensiooni, kopsufibroosi või akuutsete neeru- ja seedekulgla kahjustuste korral.

Platsentad kogutakse terve ja õigeaegse lapse sünnitanud alla 35aastastelt naistelt, kellele on tehtud plaaniline keisrilõige. „Neid rakke saab seejärel kasutada inimkonna hüvanguks,“ ütleb panga bioteaduste valdkonna vanemspetsialist Auvo Kaikkonen.

Üks peamisi COVID-19 liikumispiirangute õppetunde on onud haiguse leviku tuvastamise ja jälgimise väärtus. Panga kõige hiljutisem investeering testimisvahenditesse läks Poola ettevõttele Scope Fluidics. Ettevõtte on välja töötanud kiire süsteemi viiruslike haigusetekitajate ja bakterite tuvastamiseks. EIP kiitis septembris heaks 10 miljoni euro suuruse laenu Scope Fluidicsile. Ettevõtte arendatud täisautomaatne süsteem PCR/One suudab 15 minutiga teha kindlaks kuni 20 haigusetekitajat ja ravimiresistentset bakterit. Süsteemi täpsus tähendab seda, et arstid ei pea COVID-i juhtumite kindlakstegemiseks ootama testivastuseid mitu päeva. See tähendab ka seda, et inimesi saab testida sagedamini. „Meie testi peamine eelis on kiirus,“ ütleb Scope Fluidicsi tegevjuht Piotr Garstecki. „Aeg on otsustav. Tundub, nagu oleksime sõjas.“

Praegused kiired koroonaviiruse testid on tuntud ebatäpsuse poolest, sest nendega testitakse COVID-19 antikehi. Probleem on selles, et mõnedel nakatunutel ei pruugi veel antikehi olla. See võib anda valetulemuse. **Scope Fluidicsi PCR-testide täpsus on peaaegu 100%.** „Sellise seadme järele on tohutu nõudlus,“ ütleb selle projektiga töötav EIP laenuametnik Anna Stodolkiewicz. „PCR-test on kompaktne ja väga terviklik. Seda saab kasutada lennujaamades, rongijaamades, igal pool.“

Testimine jääb olulisele kohale ka siis, kui koroonaviiruse vaktsiinid on saabunud. Suur osa elanikkonnast ei saa esimesel ringil vaktsiini, mis tähendab, et koroonaviiruse lai levik võib jätkuda. Scope Fluidics eeldab, et tema süsteem saab ajutise heakskiidu Euroopa reguleerivatelt asutustelt aasta lõpuks. **„Isegi massiline testimine on majanduslikult parem variant kui liikumispiirangud,“ ütleb Garstecki.**

„TAEVA KINGITUS, IMEPÄRANE LAHENDUS“

Euroopa Investeerimispank alustas partnerlust riigi tugipangaga, et anda väikestele Itaalia ettevõtetele lootust COVID-19 kriisi ületamiseks.

Lapsena tavatses Giuliano Annigliato kruttida televiisorinuppu vaid lõbu pärast, et vaadata, mida näidatakse tollal pakutavalt vaid kahelt kanalilt. Võib-olla seepärast oli paratamatu, et ta leidis tee kohaliku raadio- ja telejaama Bagnolis, Napoli äärelinnas töölisklassinaabruses.

Ent talle oli alatiseks jäänud meelde ka tunne, mis valdas teda siis, kui tema isa suri südamerabandusse. 19aastase jaoks oli see kui hoop kõhtu, ainulaadne südamevalu. Tehas, kus tema isa oli töötanud, pakkus talle tööd, aga ta ütles: „Tänan, ei. Saan ise hakkama.“ Pärast kümnet aastat meedias ta tegigi seda, asutades reklaamiagentuurid A&C Network ja Uno Outdoor.

Kolm aastakümnet on Annigliato äri kasvanud nii mahu kui ka ambitsioonide poolest, toetades monumentide restaureerimist Napolis ja muudes paikades innovatiivse ideega, mis hoiab kokku kohaliku omavalitsuse raha. Aga kui COVID-19 viirus laastas märtsis Itaaliat, sai hoobi ka Annigliato äri – enamik tema kliente tegutsesid rõivatootmissektoris, mis on üks enim pandeemiast kahjustatud sektoreid.

Lootus saabus **Itaalia väikeettevõtetele mõeldud Euroopa Investeerimispanga 1,5 miljardi euro suuruse rahastusega, mis oli panga esimene kiire reaktsioon COVID-19-le ja suurim toetus ühele üksikule riigile pandeemia ajal.** Partnerluses Cassa Depositi e Prestitiga (CDP), mis on Itaalia riigi tugipank, tagas EIP 2,3 miljoni euro suurust laenu Annigliatole maailma vanimalt pangalt Monte dei Paschi di Sienalt.

„Seisame Itaalia väike- ja mikroettevõtetele õlg-õla kõrval,“ ütleb Euroopa Investeerimispanga laenuametnik Claudia Barone, kes on tegelenud kiirete kriisimeetmetega kriisi algusest saadik. Euroopa Investeerimispanga nõukogu heakskiit saadi aprillis ning juuliks oli väikeettevõtetele välja makstud juba rohkem kui 600 miljonit eurot.

Napoli ajaloo säilitamine

Kui oled Napolis ja juhtud nägema monumendi fassaadi katvat tohutusuurt reklaami, siis on võimalus, et selle taga on Giuliano Annigliato loov idee: „Nende reklaamide raha maksab ajalooliste hoonete restaureerimise eest.“ Obeliskid, purskkaevud ja monumendid pälvivad ettevõtete ja äride tähelepanu. Klientide seas on olnud Original Marines, Burger Italy, Liu Jo ja Enrico Coveri. Need ettevõtted saavad Napolis ajutise „reklaamiakna“ ning monumendid restaureeritakse linnale kulusid tekitamata.

Napoli rikkalikku ajalugu arvestades on restaureerimistöid palju. Sellegipoolest ei olnud pandeemia kõrghetkel Itaalias märtsis ja aprillis Annigliatol peaaegu üldse tööd. **Isegi hädaolukordade jaoks kõrvale pandud rahast ei piisanud selleks, et tema 36 töötajale nii pikalt palka maksta. Annigliato pidi saatma mõned neist sundpuhkusele.**

“ **CDP abiga andsime endast parima, töötades ühtse meeskonnana, et aidata Itaalia väikeettevõtteid.** ”

Ent aprilli lõpus, kui juba kogu maailma raskus tundus talle peale vajuvat, **õnnestus Annigliato saada Euroopa Investeeringupangalt CDP ja Monte dei Paschi di Siena kaudu mõningast väga vajalikku likviidsust. Selle puhvriga oli tal võimalik võtta vastu suur veebitellimus tuntud Prantsuse kaubamärgilt Rossignolilt.** „See oli taeva kingitus, imepärane lahendus,“ ütleb Annigliato rahuloleval ja entusiastlikul häälel, millest on kosta ka kergendust mehe jaoks, kes oli juba viimase piiri peal.

Anniatiato on praegu sisenemas veebiturule, otsides muid kanaleid, mille kaudu oma uusi tooteid pakkuda. Kui kriis on meile midagi õpetanud, siis tema sõnul seda, et me ei tohiks ühtki võimalust kasutamata jätta. „Täna on see viirus, homme miski muu. Selline on elu. Sellega, mida elu toob, tuleb lihtsalt toime tulla.“

Liiga väikesed ja liiga riskantsed? Pole probleemi

Anniatiato võrdleb pandeemiast tingitud kriisi sõjaga, mille vastu tuleb võidelda kire, paindlikkuse, ratsionaalsuse ja visadusega. Ilma nende omadusteta ei oleks ka Euroopa Investeeringupanga ja Cassa Depositi e Prestiti ühine tehing õnnestunud. Pikaajaliste partneritena on neil kahel asutusel põhjalik ja igakülgne mõistmine, mis tagab turvatunde ja mugavuse. **CDP abiga andsime endast parima, töötades ühtse meeskonnana, et aidata Itaalia väikeettevõtteid,**“ ütleb EIP laenuspetsialist Barone. „See nõudis palju tööd, sealhulgas pikkade ja koormavate protseduuride lihtsustamist,“ lisab ta.

Tulemus on muljetavaldav. **EIP toetab soodsatel tingimustel CDP äriplatvormi instrumenti. CDP laenab vahendeid edasi finantsvahendajatele, nagu Monte Dei Paschi di Siena, mis omakorda toetab ettevõtjaid nagu Annigliato.** Partnerluses CDP-ga saab EIP rahastus jõuda pankadeni, millele tavapäraselt ei oleks selle soodsad tingimused saadaval, sest nad on liiga väikesed või liiga riskantsed. Kuna CDP eesmärk ei ole teenida kasumit, siis saavad Annigliato ja teised väikeettevõtjad kasutada täielikult kõiki EIP soodsaid intressimäärasid.

Nüüd otsib Annigliato võimalusi taastada Maschio Angioino – keskaegne kindlus Napoli südames ja linna sümbol. Selle tornid on näinud mitut katku Napolit räsimas ning on ikka veel püsti. Tänu koostööle CDP ja EIPga on seda ka Annigliato ärid.

PÄÄSTERÖNGAS PÕHJA- HISPAANIALE

Kataloonia panga eesmärk on aidata ligikaudu 50 000 inimesel säilitada töökoht, maksta arveid ja elada üle koroonaviirusega kaasnev majanduslangus.

C OVID-19 on andnud raske hoobi paljudele majanduse osadele, ent ettevõtted, mis sõltuvad turismist või reisimisest, kannatavad eriti. Paljude jaoks on Euroopa Investeerimispanka toel saadud rahastus olnud päästerõngaks. „Usume, et 2021. aastaks olukord paraneb, aga peame tegema mõne eeloleva aasta jooksul palju tööd ja jälgima hoolikalt kulusid,“ ütleb ettevõtte Barcelona Technical Center finantsjuht Rafael Ruiz. See on Barcelona edelaosas Martorellis asuv inseneribüroo, millel on 148 töötajat ning mis projekteerib tooteid auto-, aeronautika- ja raudteesektorile.

Ruizi ettevõtte võttis 950 000 euro suuruse laenu Institut Català de Finances'ilt (ICF), mis on Kataloonia riiklik pank väikeettevõtete ja ettevõtjate jaoks. „Tänu sellele laenule oleme suutnud jätkata palkade maksmist ja täita muid kohustusi, hoolimata projektide mahu vähenemisest,“ ütleb Ruiz.

“**Aitame neil võtta kasutusele uusi ärimudeleid, mis suudavad taastada nende tegevuse ja toetada majandust.**”

Barcelona Technical Centerile antud rahalist abi võimaldas 250 miljoni euro suurune laenuleping, mille sõlmis Euroopa Investeerimispank ICFiga. Laen aitab kuni 48 000 inimesel jaekaubandus-, turismi-, toitlustus-, kultuuri- ja paljudes muudes sektorites maksta arveid ja käia välja uusi äriplaane. ELi pank ja ICF on teinud tihedat koostööd, et toetada tuhandeid väikeettevõtteid piirkonnas alates 2008. aastast.

„Oleme pidevalt valvel taastumise märkide suhtes,“ ütleb Eurofitnessi peasekretär Rafael Niubò. See on Barcelona ettevõtte, mis haldab ja ehitab tervise- ja spordikeskusi kogu Hispaanias. Eurofitnessil on olnud pandeemia ajal raske periood ja mitmed spordiklubid on tulnud sulgeda. Niubò näeb mõningaid julgustavaid märke, aga tema eesmärk on praegu

lihtsalt hoida ettevõtte töös. Eurofitness, millel on 327 töötajat, võttis 1 miljoni euro suuruse ICFi laenu. Selle abil hoidis ta ära palgakärped, koondamised või klienditeeninduse vähenemise.

Lausa 2000 ettevõtet kvalifitseeruksid laenudele, mida antakse sellest Euroopa Investeerimispanka rahastusest. Kasutades EIP laenu ning muudest avaliku ja erasektori allikatest saadud investeringuid, kavatseb ICF teha kättesaadavaks kuni 1 miljard eurot, et aidata väikeettevõtetel kriis üle elada.

Uued ärimudelid kriisile reageerimiseks

Kataloonia riikliku panga peadirektor Josep-Ramon Sanromà ütleb, et tema töötajad on teinud intensiivselt tööd, et pakkuda ettevõtjatele uusi rahastamislahendusi. „Kriisil on olnud liikumispääsude ajal tugev mõju Kataloonia ettevõtetele,“ ütleb ta. „Ettevõtete tegevus oli seiskunud, müük kahanes ja ärid orienteerusid ümber, et reageerida uutele turvameetmetele. Paljud, eriti füüsilisest isikust ettevõtjad ja väikeettevõtted, vajavad suuremat rahalist tuge. Aitame neil võtta kasutusele uusi ärimudeleid, mis suudavad taastada nende tegevuse ja toetada majandust.“

“ **EIP toetab väikeettevõtteid Hispaanias rohkem kui kunagi varem. Teeme tihedat koostööd oma vahendajatega, et jõuda võimalikult paljude ettevõtteni.** ”

Hispaania sisemajanduse koguprodukt ja tööhõivemäär langesid 2020. aastal kõvasti. Riigi majandus tugineb rohkem kui enamikus teistes Euroopa riikides turismile ja kinnisvaratehingutele – kaks sektorit, mis on olnud COVID-19 tõttu eriti suurtes raskustes. Hispaania hakkab taastuma ja tema SKP peaks Rahvusvahelise Valuutafondi andmetel 2021. aastal suurenema. „Majandusmõju riigis on olnud suur, aga vähehaaval hakkame nägema tunneli lõpus valgust,“ ütleb Alex Saz-Carranza, Euroopa Investeerimispanga laenuametnik, kes tegeleb tehingutega, mis aitavad mitmel Hispaania piirkonnal kiirelt jalule saada. „EIP toetab väikeettevõtteid Hispaanias rohkem kui kunagi varem. Teeme tihedat koostööd oma vahendajatega, et jõuda võimalikult paljude ettevõtteni, et leevendada pandeemia tekitatud majandusmõju ja võimaldada ettevõtetel jääda ellu ja säilitada töökohti.“

Kiire reaktsioon koroonaviiruse kriisile

Euroopa Investeerimispanga laenuleping ICFiga oli üks esimesi kümnetest suurtest tehingutest, mis kiideti heaks 5 miljardi euro suuruse EIP Grupi programmi alusel, et aidata Euroopa ettevõtetel võidelda kriisiga. Euroopa Investeerimispank kiitis selle Hispaania tehingu heaks mõne kuu jooksul kiirendatud menetluses, et aidata kiiresti väikeettevõtteid.

Lisarahastus saabus just õigel ajal selliste ettevõtete jaoks nagu Atrápalo, online-reisibüroo, mis asub Barcelonas ja millel on 220 töötajat. Atrápalo võttis Kataloonia riiklikult pangalt 500 000 euro suuruse laenu, et aidata maksta palka oma töötajatele ja valmistuda ootamatusteks. „Tuleviku suhtes on palju ebakindlust,“ ütleb Atrápalo finantsjuht Luis Alonso. „Me ei tea, millal või kui kiiresti reisi-, turismi- ja vabaajasektor taastuvad, aga selle laenu abil saame ebakindla olukorraga toime tulla ning korvata tegevusmahu vähenemise pandeemia ajal.“

TAGASI PÕHITÕDEDE JUURDE

Valdkonnas, mis on tavaliselt kõrgtehnoloogiline ja innovatiivne, pidid 2020. aastal tervishoiuasutused üle Euroopa nägema vaeva, et rahastada esmaseid meditsiinivahendeid, samal ajal kui teised otsisid lihtsaid lahendusi COVID-19-sse nakatumise haripunktidele.

Kiskunhalasi linn Lõuna-Ungaris nägi, et COVID-19 nakatumismäär võib muutuda märtsis selliseks, et piirkonna tervishoiuasutused ei suuda seda ohjata, seega otsustas valitsus püstitada välihaigla. „See ehitati vaid mõne nädalaga, et reageerida haiglaravijuhtude arvu järsule tõusule piirkonnas,“ ütleb Euroopa Investeeringispanga laenuametnik Gabor Kiss, kes tegeles Kiskunhalasile eraldatud rahastamise ja muude COVID-19 erakorraliste meditsiinitarnetega Ungaris.

Aprillis valminud Kiskunhalasi epidemioloogiline välihaigla suudab mahutada 150 patsienti ja on mõeldud spetsiaalselt neile, kes põevad COVID-19 viirust ja vajavad intensiivravi. „See aitab viirust ohjata,“ rõhutab panga tervishoiuvaldkonna ökonomist Tunde Szabo. „Kohalikud tervishoiuasutused saavad eraldada koroonaviiruse patsiendid teistest patsientidest, vähendades seega oluliselt haiglast saadud COVID-19 nakkuste riski.“

Euroopa Investeeringispank toetab tavaliselt meditsiinivaldkonna innovatsiooni – rahastades nii haiglataristut kui ka meditsiiniseadmete ja biotehnoloogilist innovatsiooni ning COVID-19 vaktsiinide väljatöötamist. Aga aastal, mis erineb kõigist teistest, ei olnud uuenduslikud tehnoloogiad ja töövahendid see, millest haiglad ja tervishoiutöötajad üle maailma enim puudust tundsid, eriti pandeemia esimestel kuudel. Pigem nägid valitsused vaeva, et tagada vajalikud seadmed haiguse leviku ärahoidmiseks, samuti taristu ja töötajad, et ravida raskeid SARS-Cov-2 juhtumeid. Seega pöördusid nad Euroopa Investeeringispanga poole taotlustega rahastada esmaseid meditsiinivahendeid palju rohkem kui tavaliselt.

500 viisi, kuidas aidata

Riigid pidid kiiresti reageerima, et varustada oma haiglaid ja tervisekeskusi vajalike kaitsevahendite, sealhulgas meditsiiniliste maskide, kinnaste, desinfitseerimisvahendite ja seadmetega, mida on vaja eelkõige SARS-Cov-2-ga seotud kriitiliseks raviks, nagu intensiivravi voodikohad ja hingamisaparaadid.

Ehkki Ungari ei olnud enim kannatada saanud ELi riikide seas, pidi valitsus 2020. aasta märtsis siiski kaitsma oma elanikkonna tervist, langetades nakatumismäära. Ta pidi valmistuma ka võimalikuks nakatumiste teiseks laineks. See osutus väga oluliseks, sest Ungari sai aasta lõpu poole eriti suure hoobi. **Et aidata riigil rahastada hädaolukorrale reageerimist, tuli Euroopa Investeeringispank appi 162,5 miljoni euro suuruse laenuga Ungari valitsusele. Ta rahastas ligikaudu 500 eri liiki tarbeid, mida tervishoiusektor vajab, et viiruse levikut ära hoida ja patsiente efektiivselt ravida.**

„See oli panga jaoks eriline tervishoiuprojekt,“ ütleb panga töötaja Szabo. „Meie projektid hõlmavad tavaliselt haigla moderniseerimist ja tervishoiualast innovatsiooni, aga praegu on erakorraline aeg. Tunnistades kiireloomulist vajadust, pidime reageerima kiiresti, et toetada ELi liikmesriike ja aidata neil koroonaviiruse kriisiga toime tulla igat moodi, nagu saime.“

Respiraatorid, desinfitseerimisvahendid, maskid, hingamisaparaadid, patsiendimonitorid – need on vaid mõned vahenditest, mille Ungari valitsus selle laenu abil tagas. „Peaaegu kogu laen läks meditsiiniseadmetele ja -tarvetele, mida oli vaja tervishoiuasutuste igapäevaseks tegevuseks pandeemia ajal,“ ütleb Szabo. Uued ostetud meditsiiniseadmed jaotati üle Ungari.

Lihtsad lahendused COVID-19-le Tšehhi haiglaprojektis

Ungari reaktsioon kriisile on üks paljudest COVID-19-ga seotud projektidest, mida EIP eelmisel aastal toetas. Tervishoiuprojektide arv pangas kolmekordistus võrreldes möödunud aastaga. Panga 2020. aasta tervishoiusektori projektid ei keskendunud samas vaid hädaolukorrale reageerimisele. Seninägematutest asjaoludest hoolimata ei unustanud me oma pikaajalisi tervishoiutaristu eesmärke.

Koroonaviiruse kriis on pannud kohalikud tervishoiuteenused proovile. Pandeemia on näidanud ka nende haavatavust ja valmisoleku puudumist. Tähelepanu on pälvinud vajakajäämised vanemates haiglates, sundides kohalikke omavalitsusi nendega tegelema. Seepärast **toetab EIP Kesk-Böömimaa piirkonda Tšehhi Vabariigis 48 miljoni euro suuruse laenuga, et parandada piirkonna valmisolekut hädaolukorraks ja moderniseerida tema tervishoiu-, transpordi-, sotsiaalhoolekande- ja haridustaristut.**

“**„See ei tähenda haigla voodikohtade arvu suurendamist. See tähendab pigem meie haiglate vastupanuvõime suurendamist.“**”

Rohkem kui pool rahast läheb piirkonna viie haigla, samuti Kesk-Böömimaa kiirabiteenuse ümberkujundamisele ja moderniseerimisele. Tänu investeeringule saab peaaegu 1,4 miljonit piirkonna elanikku paremini täiustatud tervishoiuteenuseid. „Programm võimaldab muuta need meditsiinirajatised tõhusamaks, suurendada nende teenuste kvaliteeti ning aidata kaasa energiatõhususele ja hädaolukorraks valmisolekule,“ kinnitab Szabo.

Parim aeg ennetada järgmist pandeemiat

„Pandeemiaga on võimalik toime tulla, täiustades oma olemasolevaid tervishoiurajatisi,“ selgitab Szabo. „See ei tähenda haigla voodikohtade arvu suurendamist. See tähendab pigem meie haiglate vastupanuvõime suurendamist.“ Seda on võimalik teha lihtsate lahendustega, näiteks täiustades ventilatsioonisüsteeme, et vähendada haiglast saadud nakkusi, ning see on üks muudatusi, mida Tšehhi haiglates tehti.

„See tähendab ka meie tervishoiusüsteemi ümberkujundamist,“ märgib Szabo. „Peame suurendama krooniliste haiguste ravikeskuste arvu. Krooniliste haiguste ravi ei peaks toimuma kiirabihaiglates, sest see on kõige ressursimahukam ravivorm. Sihipäraselt ehitatud kroonilise ravi rajatised on palju tõhusamad ning neid on lihtsam kohandada nakkuse ohjamiseks.“ Koroonaviiruse pandeemia on sundinud meid sellist arengut kiirendama – kujundame ümber oma haiglaid ning väärtustame seda, kui valmis me tegelikult oleme. Nagu me kõik oleme sel aastal aru saanud, on parim aeg järgmist pandeemiat ära hoida juba täna.

MEIE EKSPERDID HINDAVAD KLIIAMUUTUSTE PROBLEEMI

Reageerides üleilmsele kliima hädaolukorrale ja toetades Euroopa rohelist kokkulepet, on EIP seadnud endale kõrged kliimaeesmärgid ning kujundab end ümber Euroopa Liidu kliimapangaks. Samal ajal on neid, kes väidavad, et COVID-19 kriisi mõjudega võitlemiseks peaksid toetusmeetmed keskenduma vaid majanduskasvu ja töökohtade loomisele. EIP jaoks on taastumine keskkonnahoidlik ja peab juhtima meid kindlalt selle poole, et kasvuhoonegaaside netoheide on null. Kliimapanga tegevuskava, millest me oma teel kliimaeesmärkide suunas lähtume, koostati 2020. aastal. Seega on 2021. aasta esimene roheline tegevuskava rakendamise aasta.

Elina Kamenitzer, tehingute osakonna kliima- ja keskkonnameetmete kooskõlastamise juhataja

Pandeemia on karmilt, aga otseteed viinud meid tõdemuseni, et peame tulevasi taristuinvesteeringuotsuseid tehes võtma arvesse radikaalsemaid ootusi tulevaste vajaduste, käitumismustrite ja ressursside kasutamise suhtes. See paradigma muutus nõuab, et projektiteostajad ja rahastajad kohaldaksid uusi jätusuutlikkuse mõõtmise näitajaid. Selleks, et projektiteostajad ja finantsvahendajad suudaksid neid uusi tehnikaid ja standardeid paremini mõista ja kohaldada, on vaja märkimisväärset nõustamis- ja tehnilist tuge.

Frank Lee, tehingute osakonna Euroopa investeerimisnõustamise keskuse juhataja

Ka rasketel aegadel on tuul endiselt puhunud ja päike ikka paistma jäänud. Taastuvad allikad on näidanud oma vastupidavust COVID-19-le. Ei saaks selgem olla, mis teed tuleb minna. Nüüd peame kiirendama üleminekut oma rohelse tuleviku suunas.

Alessandro Boschi, projektijuhtimise osakonna taastuenergia valdkonna juhataja

Linnad on COVID-19 kriisi eesliinil, pakkudes võtmetähtsusega teenuseid tervishoiu, kodanikukaitse, linnatranspordi ja avaliku ruumi haldamise vallas, olles samal ajal silmitsi suurte tulupiirangutega, sest linnade majandus on aeglustunud. 2020. aastal käivitasime linnade COVID-19 kriisist taastumise kavade sellistes olulistest linnades nagu Grenoble, Milano ja Barcelona ning töötasime välja riiklikud linnataastekavad Prantsusmaal, Madalmaades ja Poolas. 2020. aastal käivitati ka uus oluline nõustamisrahastu – City Climate Gap Fund, mida meie ja Saksamaa rahvusvahelise koostööagentuur GIZ rakendame koos Maailmapangaga, et pakkuda varajases järgus projektide ettevalmistamise toetust linnadele arengumaades ja tärkava turumajandusega riikides. Seda rahastavad Luksemburg ja Saksamaa ning see peaks aitama käivitada nutikaid kliimaprojekte veemajanduse, kestliku linnaliikuvuse, energiatõhususe ja kliimaga kohanemise valdkondades.

Gerry Muscat, projektijuhtimise osakonna linnaarenduse juhataja

EIP näitas kiiret reageerimist COVID-19-le. Panga võime töötada välja uusi lähenemisviise ja tulla toime seninägematute väljakutsetega on veelgi olulisem, kui tegemist on kliimamuutuste ja keskkonna hävimise vastu võitlemisega. ELi kliimapangaks muutumine on oluline panus Euroopa rohelisse kokkuleppesse, aga ka väga tänuväärne kogemus meile kõigile, kes tegelevad suurima ohuga, millega maailm praegu silmitsi seisab.

Heinz Oibers, tehingute osakonna Lääne-Euroopa direktor

Alates ratta leiutamisest on transport olnud oluline iga inimese jaoks ning on edendanud ja võimaldanud tehnoloogia arengut suurtest laevadest voolujooneliste reaktiivlennukiteni. Nüüd on meie kord tulla toime meie aja eksistentsiaalsete väljakutsetega. Rohe- ja digipööre ilmneb transpordisektoris ajal, mil maailma kliima on väga raskes seisus ja tervishoiupandeemia ähvardab inimkonda. Transport on osa lahendusest, aga ka osa probleemist. See on ainus CO₂ heitega sektor, mis jätkab kasvu, ning üks majandussektoritest, mis on pandeemiast enim mõjutatud. Aga transpordi puhul eeldatakse ka seda, et see valdkond juhib taastumist rohepöördena, mida EIP toetab, et luua tõeliselt kestlik transpordisüsteem.

Gavin Dunnett, projektijuhtimise osakonna liikuvusvaldkonna direktor

PLAAN KOGU PLANEEDI JAOKS

Kliimapanga tegevuskava suunab meie rahastamist, et toetada Euroopa rohelist kokkulepet ja muuta Euroopa CO₂-neutraalseks.

Eleolev aastakümme on kliima ja keskkonna hädaolukorra jaoks kriitiline. Meie kliimapanga tegevuskavas tuuakse välja, kuidas me täidame oma üha suuremad kliima- ja keskkonnakohustused kooskõlas Euroopa rohelse kokkuleppega aastatel 2021–2025. Kiirendame üleminekut vähese CO₂ heitega, kliima suhtes vastupidavale ja keskkonnavalaselt kestlikule majandusele ning kohandame kogu oma rahastamise Pariisi kokkuleppega, jätmata samal ajal kedagi kõrvale ja toetades pikaajalisi arengueesmärke.

„See suurem ambitsioon on EIP Grupi jaoks kaugeleulatuvate mõjudega, muutes grupi prioriteete ja seda, kuidas me töötame,“ ütleb keskkonna-, kliima- ja sotsiaalküsimuste büroo juhataja Stephen O’Driscoll. „See on DNA tasemel muutus, milles me teeme kõik endast oleneva, et saavutada Euroopa rohelse kokkuleppe eesmärgid.“

Pangal on olnud ambitsioonikas kliimastrateegia alates 2015. aastast. Uue kliimapanga tegevuskava idee sai alguse 2019. aasta lõpus pärast seda, kui Euroopa Ülemkogu ja ELi riigid palusid EIP Grupil suurendada toetust Euroopa rohelsele kokkuleppele ja aidata kiirendada liikumist 2050. aastaks CO₂-neutraalse kontinendi suunas.

Rohkem puhast energiat ja innovatsiooni

Tegevuskava olulisemad punktid on:

- suurendada EIP rahastust kliimameetmetele ja keskkonna jätkusuutlikkusele praeguselt umbes 30% tasemelt 2025. aastaks üle 50%-ni;
- kohandada kogu uus rahastus Pariisi kokkuleppe põhimõtete ja eesmärkidega;
- toetada aastatel 2021–2030 ühe triljoni euro mahus investeeringuid kliimameetmetesse ja keskkonna jätkusuutlikkusse;
- lähtuda otsusest peatada traditsiooniliste fossiilkütusega energiaprojektide toetamine;
- säilitada liidripositsioon kapitaliturgudel, kus EIP oli esimene institutsioon, kes emiteeris rohelse võlakirja, ning on endiselt suurim riikideülene rohelse võlakirjade emitent;
- keskenduda puhtale energiale, innovatiivsetele tehnoloogiatele ja digiüleminekule, mis mängivad väga suurt rolli tööstuse moderniseerimisel ja CO₂ heite vähendamisel;
- suurendada rahastamist, mis aitab ühiskonnal kohaneda kliimamuutustega ja muuta majandus vastupanuvõimelisemaks.

Tegevuskavas kirjeldatakse, kuidas me suuname rohkem toetust kogukondadele, kelle majandus sõltub suurel määral energiamahukatest tööstusharudest, näiteks söekaevandusest või terasetootmisest. See tähendab rohkem ressursse õiglasele üleminekule ja sotsiaalsele võrdõigussuhtele, sealhulgas rohkem koolitust, töökohti ja nõustamisteenuseid inimestele, kelle elatis on seoses üleminekuga vähese CO₂ heitega majandusele ja kliimamuutuste mõjudega ohus. Samuti toetame üleminekut vähese CO₂ heitega, keskkonnavalaselt jätkusuutlikule majandusele kogu maailmas, keskendudes eelkõige nende kogukondade vastupanuvõimele, mis on kliimamuutuste suhtes

haavatavad. „Kui me mõtleme nende inimeste elatisele, keda kliimamuutuste mõjud ohustavad, siis teame, et inimesed, kes elavad arengumaades ning eelkõige vähimarenenud riikides ja väikestes saareriikides, on sageli kõige haavatavamad ning neil on samas kõige vähem rahalisi vahendeid kohanemiseks,“ ütleb kliimamuutuste peaekspert Nancy Saich.

Iga riik peab tegema järgmise aastakümne jooksul suuri muutusi. Tegevuskava aitab pangal leida uusi partnereid ja laiendada oma tegevuse haaret kogu maailmas, et täita oma kliimaeesmärgid.

Kliimapanga tegevuskavaga saab täismahus tutvuda veebilehel www.eib.org/cbr

JÄRGMINE ROHELINE EESMÄRK

Euroopa investeerimisnõustamise keskus, mis on EIP ja Euroopa Komisjoni partnerlus, aitab liikmesriikidel ja ettevõtetel valmistada ette projekte tulevaseks rahastamiseks. Selle töö aitab Euroopal saavutada kliimaambitsioone.

Vesinik kui alternatiivkütus

Saksamaa transpordi- ja digitaristu minister taotles strateegilist nõustamistoetust rahastamisvahendite leidmiseks ja rahastamismudeli väljatöötamiseks, et kasutada Saksamaa transpordivõrgus alternatiivkütusena vesinikku. Keskus pakub sektoriülest toetust tehnilise ja finantsnõustamise teenusteks, et hinnata vesinikuturu väljavaadet ja pakkuda välja rahastamis- ja tulemuste saavutamise mudeleid.

Kliimamuutustega kohanemine Genova jaoks

Kohalikud omavalitsused nagu Genova Itaalias vajavad abi kliimamuutustega kohanemise meetmete võimaluste analüüsil. Keskuse ülesanne on analüüsida projektide erinevaid kohandamisvõimalusi kolmes või neljas eri linnas ning võrrelda kulusid ja tulusid. Selle analüüsi tulemustele tuginedes on võimalik teha järeldusi iga juhtumi korral kõige sobivama kohandamisvõimaluse kohta.

Kontrollige oma energiatõhusust

Tšehhi tugipank ČMZRB pöördus Euroopa investeerimisnõustamise keskuse poole, et saada abi energiatõhususe investeeringute mahu suurendamiseks, kasutades ELi fonde. Keskus viis läbi turuhinnangu, mille alusel tehti ettepanek tagatisinstrumendi kohta, mis kõrvaldaks turulüngad, mis hõlmab selle investeerimisstrateegiat, juhtimist, jälgimist ja aruandlust. Hinnanguga tehti kindlaks ka vajadus ühtse mehhanismi järele, mille kaudu antakse tehnilist abi potentsiaalsetele projektidele, mille tulemusel taotleti projekti arendamise abi ELENA (Euroopa kohaliku energiaabi fond) rahastust. Määratud ülesanne näitab, et ELi vahendeid ja EIP kaasrahastamist saab kaasata kõigi innovaatiliste finantsinstrumentide puhul, et toetada energiatõhususe lepingute väljatöötamist koos investeerimistoetustega ulatuslikuks ehitiste renoveerimiseks. Sellised kavad on ette nähtud ka renoveerimislaine raames, mis on Euroopa Komisjoni algatus eesmärgiga kahekordistada järgmisel aastakümnel energiaalase renoveerimise mahtu. See finantsinstrument võetakse eeldatavasti kasutusele 2021. aastal.

KUI TUULT EI OLE

Kaks uuenduslikku Rootsi akutootjat soovivad pakkuda puhast energiat kodudele ja autodele.

Kui on tuuline või päikeseline, toodavad tuule- ja päikeseenergiapargid taastuenergiat. Aga tuul ei puhu iga päev ja päike ei paista alati täpselt sel ajal, kui soovime elektrit kasutada. Seepärast ongi akud meie rohelise tuleviku puhul nii olulised. Kaks Rootsi ettevõtet Nilar ja Northvolt toodavad akusid, mis salvestavad rohelist energiat, et seda saaks kasutada siis, kui vaja.

Nilar, mis on arendanud niklipõhiseid akusid uues suures formaadis üle 15 aasta, võttis need kommertskasutusse 2019. aastal. Ettevõtte niklipõhised hübriidakud suudavad salvestada taastuenergiat kodudes või äri-, olme- ja tööstushoonetes. Need ei ole mõeldud asendada liitiumiakusid täiselektrilistes sõidukites, sest nikkel on raskem metall. Samas on Nilari hübriidakusid ohutu kasutada hoonetes, sest niklipõhised hübriidakud on mittesüttivad. Neil on ka 20aastane kasutusiga ja neid saab majanduslikult ringlusse võtta.

Akude maksumus väheneb. Alates 2010. aastast on elektrisõidukite liitiumioonakude maksumus langenud ligi 90% ning niklist püsiakude maksumus on vähenenud umbes kahe kolmandiku võrra. Aga peaaegu kõiki kõrgtehnoloogilisi akusid imporditakse praegu väljastpoolt Euroopa Liitu. Kuna hind muudab akud taskukohasemaks, on oluline arendada akutootmist Euroopas, kus puhta energia turg kasvab hüppeliselt. Samas on akude väljatöötamise protsess pikk, ebakindel ja kulukas ning selleks, et ettevõtte oleks konkurentsivõimeline, on vaja mahukat tootmist. Seepärast on ettevõtetel raske leida oma tegevuse algusetapis äriinvestoreid ja pangarahastust.

Kiire innovatsiooni edendamine

Kuna Nilaril ei ole ette näidata suurt kaubanduslikku edu, on see projekt, mille jaoks on Euroopa Investeeringispanga rahastus eluliselt tähtis. ELi pank toetab uuenduslike toodete teadusuuringuid ja tootmismahu kasvu, et need muutuksid erainvestorite jaoks atraktiivsemaks. „**Euroopa Investeeringispank on väga oluline kiire innovatsiooni edendamises väikeettevõtetes, mis tegelevad täiesti uue tehnoloogiaga,**“ ütleb Nilari juhatuse esimees Michael Obermayer. Tehnoloogiafirmad, millel on uuenduslikud projektid, aga mis ei suuda ise tagada kapitalimahukat tootmismahu suurendamist, ei saa kasvada ja nende ideed võivad jääda riulile. „Euroopa Investeeringispanga valmisolek anda laene, et aidata Nilari tehnoloogia turule tuua selle kaubandusliku kasutuselevõtu algusetapis, on kriitilise tähtsusega,“ lisab Obermayer.

Järgmise põlvkonna akudel on keskne roll Euroopa Komisjoni eesmärgi jaoks vähendada CO₂ heidet 2030. aastaks 55%. Need aitavad suurendada ka Euroopa energiasõltumatust ja seega energiapuhastust.

Rattad ja tuuleveskid muutuvad roheliseks

Northvolti akud on samuti keskkonnahoidlikud. Ent erinevalt Nilari akudest on Northvolti liitiumioonakud mõeldud peamiselt kasutamiseks elektrisõidukites. Elektrisõidukid ei kasuta ühte akut nagu telefon. Pigem on neis pakk, mis koosneb tuhandetest eraldi liitiumioonelementidest, mis töötavad koos. Kui auto laeb, siis salvestatakse elekter keemiliselt akude sisse. Kui auto sõidab, vabastab aku energiat elektrimootorisse, ilma süsinikuheiteteta. Süsinikuheitega autode asendamine puhaste elektrisõidukitega on rohepöörde jaoks väga oluline.

“ **Meie investeeringud võimaldasid seda ühe sammuna... Muidu esineb oht, et tehnoloogia jääb kasutusele võtmata või see ostetakse välja ja liigub Euroopa Liidust väljapoole.** ”

Nilarit ja Northvolti toetatakse EIP laenudega, mis pärinevad osaliselt Euroopa Komisjoni InnovFini programmist, millega rahastatakse innovaatilisi näidisprojekte energiasüsteemi ümberkujundamisel, sealhulgas energia salvestamise valdkonnas.

Nilari 46 miljoni euro suurune laen Euroopa Investeerimispanngalt aitab tal tegevust laiendada ühelt tootmisliinilt kaheksani. Need akud aitavad päikesepaneelidega koduomanikke, ärihooneid ja tööstusi, samuti väiksemaid taastuvenergia elektrijaamu, võimaldades neil ülejäävat rohelist energiat müüa.

Rootsi akutehaste tootmismahu suurendamine

Tootmismahu suurendamine oli samuti tegur, mis innustas ELi pankat toetama Northvolti elektriautode akusid. InnovFini tagatisel Euroopa Investeerimispanngalt saadud laenuga ehitas ettevõtte Stockholmi lähisteles Västeråsi oma kontseptsiooni tutvustava näidisliini. See tehas hakkas uut tüüpi akusid tootma 2019. aasta lõpus.

Northvolt on juba astunud järgmise sammu: liitiumioonakude tehas Kirde-Rootsis Skellefteås. **Skellefteå tehast toetatakse Euroopa Investeerimispannga teise laenuga, seekord summas 350 miljonit dollarit, kasutades Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi tagatist**, mis on osa Euroopa investeerimiskavast. „Taastuvenergia salvestamine on CO₂-neutraalse ühiskonna saavutamise võti,“ sõnab Northvolti tegevjuht Peter Carlsson, lisades, et akud on võimalus sinna jõuda.

MIDA MONTY PYTHON LUPIINIDE PUHUL UNUSTAS

Biomajandusfondi eesmärk on täita investeerimislünk ettevõtete jaoks, millel on ennast tõestanud tehnoloogialahendused, et nad saaksid laieneda üle Euroopa.

Briti komöödiatrupp Monty Python esitas kunagi sketši, milles saamatu maanteeröövel röövib oma ohvreid naeruväärse nõudmisega: „Lupiinid või elu!“. Muidugi polnud lupiinid midagi väärt, sest need olid vaid violetsed lilled. Saksamaa ettevõtte Prolupin teab aga paremini. See ettevõtte on töötanud välja piimavaba veganjäätise, samuti muid toiduaineid, ja seda kõike lupiiniseemnetest. Prolupin, mis asub Rostocki lähistel, müüb oma tooteid Saksamaal. Ent laienemine teistesse Euroopa riikidesse nõuab lisainvesteeringuid, mida on suhteliselt uute biomajanduse valdkonna ettevõtete jaoks keeruline leida, sest neil ei ole midagi ette näidata, et saada pangalaene või riskikapitali, mille puhul kiputakse keskendumisele muudele sektoritele.

Siinkohal tuleb mängu Euroopa ringbiomajanduse fond. Soovides koguda 250 miljonit eurot biomajanduse ja ringbiomajanduse jaoks, investeerib fond varajases järgus ettevõtetesse, mis kasutavad ennast tõestanud tehnoloogialahendusi ning vajavad rahastamist, et oma tegevust laiendada ja liikuda suurematele turgudele. **Biomajandus ja ringbiomajandus on võtmelemendid, et muuta majandus kestlikumaks ja kaitsta keskkonda. Biomajandus vähendab meie sõltuvust loodusvaradest, edendades kestlikke tooteid, mis kasutavad taastuvaid bioloogilisi ressursse (näiteks lupiinid), et toota toitu, materjale ja energiat.**

Euroopa ringbiomajanduse fond sai alguse 2017. aasta uuringust, mille viis läbi EIP InnovFin'i nõustamisteenistus ja mis valmistati ette Euroopa Komisjoni toel. Uuringus tuvastati märkimisväärne lünk biomajandusettevõtete rahastamises, mis soovisid oma tootmist ja turustamist laiendada. Aruandes soovitati luua kapitalifond, et toetada kasvujärgus ettevõtteid. Seega valisid Euroopa Investeeringuspank ja Euroopa Komisjon investeerimisnõustaja, kes lõi Euroopa ringbiomajanduse fondi. „Biomajandust ja ringbiomajandust tajutakse endiselt tähtsana sektorina,“ ütleb selles fondis EIP investeeringute eest vastutav investeerimispetsialist Yicui Sun. „Euroopa Komisjoni antud tagatis on väga oluline, et kaasata erainvestoreid seda lünka täitma.“

Alates sellest, kui fond lõpetas oktoobris esimese vahendite kogumise vooru 82 miljoni euroga, on see pälvinud palju huvi nii era- kui ka avaliku sektori investoritelt ning on valmistumas järgmisteks voorudeks. „See käivitab Euroopas selles sektoris veelgi ulatuslikuma tegevuse,“ ütleb EIP põllumajandustööstuse ja maaelu arengu juhataja Felipe Ortega Schlingmann. „Sellel on tohtu kasvupotentsiaal.“

KESTLIKKUS KOSMOSES

Como järve kallastel paiknev ettevõtte ehitab satelliidi kanderakette kliimamuutuseandmete kogumiseks maailmaruumist ja kümnenditega kogunenud prügi koristamiseks.

Satelliidid aitavad inimesi ja kiirreageerijaid, kui maapealsed võrgud on loodusõnnetustes, näiteks orkaanides või maavärinates kahjustada saanud. Need ühendavad pandeemia korral eraldatud patsiente või maakohdades elavaid inimesi digitaalselt tervishoiutöötajatega. Ja annavad teavet globaalse soojenemise ohtude jälile jõudmiseks – ning meie edusammude jälgimiseks nende ohtude vastu võitlemisel.

Kuid satelliidid tekitavad ka kosmoseprügi. Kui nende missioon on täidetud, tuuakse väikesed satelliidid maale tagasi, et need põleksid atmosfääris ära. Suuremad suunatakse ümber kosmoselaevakalmistutele ookeanides või jäetakse triivima kontrollitud surnuaiaorbiitidele. On aeg mõelda välja, kuidas toimida üha kasvava kosmoseprügi hulgaga.

Uus kosmosefirma D-Orbit peakorteriga Itaalias Como järve lähistel on kestliku kosmosemajanduse ja kosmoselogistika teerajaja. „Mitmed meie klientidest on Maa vaatluse ettevõtjad, kes väljastavad andmeid ja teavet ilma, reostuse, metsanduse ja põllumajanduse, ookeanide, rannikuerosiooni ja kriitilise infrastruktuuri kohta,” ütleb D-Orbiti tegevjuht ja asutaja Luca Rossetтини. „Kosmos on võimalus meie ühiskonna, tööstuste ja teadusasutuste jaoks.”

2020. aasta oktoobris saatis D-Orbit – Euroopa Vega raketiga Guajaana kosmosekeskusest – välja oma esimese ION satelliidikandja, mis võttis edukalt kasutusele 12 väikest maa pildindamise Planet SuperDove'i satelliiti. D-Orbiti poolt välja arendatud praegu orbiidil olevat (*ION – In Orbit Now*) satelliidikandjat toetab Euroopa Investeeringuspank 15 miljoni euro suuruse laenuga. Rahastamine on Euroopa Investeeringuspannga ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahel 2018. aastal allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumiga osa.

Mikro- ja nanosatelliidid

D-Orbiti lastisatelliidimissioone juhitakse tema peakorterist Como järve ääres. Need on kavandatud startimiseks paljude eri rakettidega, mis on turul saadaval. See on omamoodi kosmosetakso, mis suudab peale võtta mitu nano- või mikrosatelliiti. Need miniatuursed kuubiksatelliidid (CubeSats) kaaluvad igaüks mõni kilogramm. On ka võimalus kanda muud tüüpi lasti, nagu idufirmade, teadusasutuste ja kosmosefirmade arendatud tehnoloogiat, kellel on vaja tehnoloogiat katsetada ja valideerida, enne kui nad saavad seda turustada.

„Praegu orbiidil olev satelliidikandja on uuenduslik lahendus väikeste satelliidioperaatorite toetamiseks nende tehnoloogia katsetamisel kosmoses ja uute satelliiditeenuste turustamise kiirendamiseks,” ütleb EIP digitaristu juhtivinsener Christian Kohr, kes töötas D-Orbiti laenu käsitlemisel. EIP juhtiv ökonomist selles projektis Anders Bohlin lisab: **„Praegu orbiidil oleva (ION) mõistega on D-Orbit selles vallas innovatsiooni liider.”**

ROHELINE TERAS, RINGTERAS

Energiakulukad tööstused põhjustavad 15% kogu maailma CO₂ heitkogustest. Üks suuremaid terasetootjaid ArcelorMittal arendab välja uuenduslikku terasetööstuse süsinikuheite vähendamise tehnoloogiat, mis säästab CO₂ heitkoguseid – ja muudab need kasulikuks biokütuseks.

Kõrgahjus kasutatakse kivisütt rauamaagi keemiliselt redutseerimiseks rauaks, mis seejärel töödeldakse edasi teraseks. Sellest vabaneb protsessi käigus suurtes kogustes kasvuhonegaase CO ja CO₂. Euroopas koguvad terasetootjad need kõrvalsaadusena tekkivad gaasid kokku, töödeldes need ümber elektriks ja kasulikuks soojaks. Kuid siis vabaneb CO₂ atmosfääri.

“ See rahastamine ei oleks ilma komisjoni InnovFini alusel antud toetuseta võimalik. ”

Seetõttu on integreeritud terasetehased võtmetähtsusega valdkond süsinikuheite vähendamiseks. Suur terasetootja ArcelorMittal Belgium juurutab esimest omalaadset innovaatilist tehnoloogiat sellise ulatuse ja kompleksusega, mida ei ole kuskil mujal maailmas.

Projekt on kooskõlas ArcelorMittali Europe'i süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise tegevuskavaga, milles on sihiks seatud neid 2030. aastaks vähendada 30% ja saavutada 2050. aastaks süsinikuneutraalsus.

Rajatis kogub kõrgahjust välja lastud CO- ja CO₂-rikkaid heitgaase ja töötleb need ümber etanooliks gaasi kääritamise protsessi abil, milles kasutatakse mikroobe. Selle süsihappegaasi kogumise ja kemikaalideks ümber töötlemise tehnoloogia „Carbalyst“ arendas välja USA firma LanzaTech, mille partneriks on ArcelorMittal olnud kümme aastat. „Materjalitootjana arvame, et peame keskenduma ringmajandusele ja arendama välja „hällist hällini“ protsessid, mis kasutavad vähem toorainet ja võimaldavad meil süsinikuheidet vähendada,“ ütleb ArcelorMittali kontserni tehnoloogiastrateegia juht Carl De Maré. **„Teras ja muud jäätmed tuleb ringlusse võtta, ning kõrgahi on selleks suurepärase vahend.“**

Selles projektis on veel teine etapp. Kuna süsinikku kasutatakse praegu kõrgahju sisendina fossiilkütuse kujul, kavatakse ettevõtja selle fossiilkütuse osaliselt asendada puidujäätmetega, mis on töödeldud biosööks. See fossiilsöe asendamine ringsöega on juba samm rohepöörde poole.

„See on tüüpiline süsiniku kokku kogumise ja kasutamise protsess,“ selgitab De Maré. „Kõrgahi on keskel. Selle projekti mõte on lõpuks teha kõrvalsaaduse tasandil etanooli, aga ka alguses süsiniku kuumutamise looduslikest allikatest. Mõlema innovatsiooni kombineerimisega on tulemuseks niinimetatud bioetanool – looduslikku päritolu süsinikust toodetud etanool. See sulgeb süsinikuringi.“

Innovatsiooni finantseerimine: teooriast praktikani

Seda laadi tehnoloogiline innovatsioon ei ole kerge ega kindel. Suures mahus investeringuid tuleb teha ka uute tehaste, meeskonna ja tehnika jaoks. Seega on niisuguse ettevõtmise finantseerimine väljakutse.

Euroopa Investeeringuspank sõlmis Euroopa Komisjoni algatuse InnovFin energiavaldkonna näidisprojektide rahastu alusel 2020. aasta mais ArcelorMittal Belgiumiga lepingu 75 miljoni euro suuruse laenu andmiseks, et osaliselt rahastada uute rajatiste ehitamist. „See on huvitav, innovaatiline skeem, mida on keerukas juurutada,“ ütleb vanemlaenuametnik Euroopa Investeeringuspannas Senso

„ Me võtame tehnoloogiariski, aga tahame tööstust toetada. „

Figaredo Pire, kes viis selle kompleksse tehingu lõpule. „See aitab kaasa ringmajandusele ja toodab roheetanooli, mida saab kasutada kütusena või lähtena paljudes keemilistes protsessides.“

„See rahastamine ei oleks ilma komisjoni InnovFin alusel antud toetuseta võimalik,“ lisab Figaredo Pire. „Töötasime tihedalt koos Euroopa Komisjoniga. Ja nüüd võiks see projekt kujutada endast terasetööstuse jaoks olulist sammu edasi rohepöörde tegemiseks.“

Juurutamine algab kõigepealt ArcelorMittali tegevuskohas Gentis. Tehnoloogia eesmärk on kasutada 15% kõrvalsaadusena tekkinud gaasidest elektri asemel etanooli tootmiseks. Kuid ArcelorMittali visioon on asendada järk-järgult ja täielikult oma tehasesisesed elektrijaamad heitgaaside ümbertöötlemisega etanooliks – ehk tulevikus teisteks baaskeemiatoodeteks.

Väiksem hulk energiat, mis on toodetud süsiniku kõrvalsaadusena tekkinud gaasidest, võimaldab ArcelorMittalil liikuda energiaostulepingutele taastuvenergiatootjatega, toetades seega kaudselt taastuvenergia arendamist. Ettevõtte kavatses panna 2025. aastaks tööle viis nendest elektrijaamadest üle Euroopa ja ülejäänud maailmas.

Mis on parem kui ringlusse võetud süsinik? Ringlusse võetud roheline süsinik

See projekt on majanduslikult elujõuline, sest nõudlus etanooli järele on suur, kuna seda on ka kergem ladustada ja transportida kui elektrit. Etanoolil on palju erinevaid rakendusi. Seda saab bensiiniga segatult kasutada kütusena. Seda saab muuta ka etüleeniks, mis on põhikomponent plastitootmisprotsessis, aidates seega kaasa ringmajandusele.

„See investeering kaitseb olemas olevaid töökohti, hoides terasetööstuse Euroopas, kus meil on vaja kõrge kvalifikatsiooniga oskustöötajaid, et neid elektrijaamu projekteerida ja tööle panna,“ ütleb insener Euroopa Investeerimispannas Marc Tonteling.

Kahe innovaatilise protsessi kombineerimisega on ettevõtte sihiks seadnud toota 80 miljonit liitrit bioetanooli, mis võrdub 600 lennul New Yorgi ja Londoni vahel kasutatud kütusega. ArcelorMittali hinnangul on CO₂ kokkuhoid võrdne 350 000 auto aastase heitkogusega.

„Mulle meeldis nende inimeste entusiasm ja pühendumus Gentis, kes tahavad teha nii, et see projekt töötaks,“ ütleb Tonteling. „Me võtame tehnoloogiariski, aga tahame tööstust toetada ja, kui see õnnestub, võib see viia üleüldisema ringsüsinikutoodete, nagu biosöe, ümbertööteldud süsinikukütuste, bioetanooli ja paljude muude toodete tootmiseni.“

SALADUSED, MIDA AVASTADA

Uus Kreeka kliimamuutusetaristu annab andmeid, mis on elulise tähtsusega globaalse soojenemise uurimiseks ja loodusõnnetuste ette ennustamiseks.

Vahemere kagupiirkond on looduslik labor, mis saab aidata teadlastel kliimamuutust globaalselt vaadelda ja ette ennustada. Ja ometi ei ole seda seni piisavalt uuritud.

Selle lünga täitmiseks ehitavad kaks Kreeka valitsuse juhtivatest teaduskeskustest taristut ja seadmestikku, et mõõta õhku ja uurida vesi – atmosfääri kõrgeimast kihist kuni enam kui 5000 meetri sügavuseni pinnast Vahemere sügavaimas osas, mis asub juhtumisi Kreekas.

Ateena Riiklik Observatoorium seab sisse Kreeka geofüüsikalise observatooriumi PANGEA (Panhellenic Geophysical Observatory of Antikythera) Antikythira – peaaegu asustamata väikesaarel Kreetas saare ja Peloponnesose poolsaare vahel. „PANGEA projekt on suur hüpe edasi atmosfääriparameetrite mõõtmises ja Vahemere kagupiirkonna jaoks kliimamudelite ehitamises,” ütleb observatooriumi president professor Manolis Plionis. „Vahemerepiirkond on kliimamuutuse tulipunkt ja **andmed aitavad meil aru saada, kuidas kliimamuutus tulevastel aastatel kujuneb** ning millised on selle tagajärjed ühiskonnale ja majandusele.”

Samal ajal ehitab Kreeka Mereuuringute Keskus uue okeanograafia uurimislava, et asendada eelmine, mis tuleb pärast 35 aastat kasutamist maha kanda. Uue laevaga saab uurida madalaid mandrilava vesi ja süvamerd. 70 meetri pikkune ja 16 meetri laiune laev kannab mitmeotstarbelisi laboratooriumeid ja pakub avaraid lahtisi laevatekke, kuhu paigutada konteinereid mobiilsete, vahetatavate laboratooriumidega. See muudab aluse mitmekülgseks platvormiks laiemas valikus teadus- ja muude missioonide jaoks.

„Vahemeri on kliimamuutuse jaoks kriitilise tähtsusega, kuna see toimib **miniaturese ookeanina**, mis reageerib kliimamuutlikkusele kiiresti. Selle hämarates, läbi uurimata vetes on veel palju saladusi avastada,” ütleb keskuse president dr Aris Karageorgis. „Uus, tipp tehnoloogiaga kindel alus aitab meil **Vahemerd rohkem uurida** vetes ja merepõhjas ning ennustada läbi kliimamuutuste prisma, mis võib juhtuda avaookeanidel.”

Kreeka kliimamuutuste taristu ülemaailmse väljakutse jaoks

PANGEA jaam võimaldab olulisi kliimamuutujaid ja geofüüsikalist aktiivsust pidevalt jälgida ning edastab teaduskogukonnale reaalses ajas kinnitatud seireandmeid. Selle eesmärk on tegeleda selliste väljakutsetega nagu kliimamuutus ja selle mõju karmile ilmale ja loodusõnnetustele Kreekas ja Vahemere idaosas, samuti jälgida seismilist aktiivsust. Vahemere kaguosas on see oluline seepärast, et seda on seni vaatamata intensiivsele seismilisele aktiivsusele vähevõitu jälgitud.

Laev on aga uus taristuelement maailma vananevas okeanograafia laevastikus ja võib „okeanograafiat tervendada,” ütleb Karageorgis.

Teaduslikul tasandil võimaldavad projektid pidevat teabekogumist oluliste kliimamuutujate kohta atmosfääris ja meres, et sööta neid kliimamudelitesse. Usaldusväärsed kliimamudelid võivad viia paremate vaatlusteni ja kliimamuutuste täpsemate prognoosideni. Andmed aitavad teadlastel mõista kliima kujunemist ning teha vahet looduslikel ja inimtegevusest tingitud kliimamuutustel. Mereuuringute vallas tugevdab see elurikkuse hoidmist vaatlemisega, kuidas elusorganismid muutuvad, näiteks merevee temperatuuri tõusu tõttu troopilistest vetest tulnud vöörliikide uurimise teel.

Möju Kreeka ühiskonnale, ajude äravoolu vastu

Sellel on positiivne mõju ka Kreeka ühiskonnale. **PANGEA jaamast saadud andmed on abiks Kreeka tsiviilkaitseasutustele loodusõnnetuste raskete tagajärgede prognoosimisel ja võimalik, et ära hoidmisel.** Lisaks annab see taristu Kreekale võimaluse tõsta oma positsiooni teadusmaailmas. „Teadusringkondades ei ole Kreeka sageli piisavalt konkurentsivõimeline,“ ütleb Euroopa Investeeringupanga ökonomist Martin Humburg. „Need projektid näitavad, et Kreekal on tiptasemel, edumeelseid teadlasi. Kõik, mis neil vaja on, on toetus ja taristu, mis võimaldavad neil kasutada oma teadmisi ja oskusi ning konkureerida teistega.“

Professor Plionis lisab: „PANGEA projektil on olulised ühiskondlikud kasutegurid, mis on seotud Antikýthira rahvastikukao trendi ümberpööramisega ja rannikulaevanduse parandamisega sellel piirialal.“

Euroopa Investeeringupank, Euroopa Liidu kliimapank, sõlmis 2020. aasta juulis Kreeka riigiga kuni 57,5 miljoni euro suuruse laenu lepingu Antikýthiral geofüüsikalise observatooriumi ehitamise ja seadmestamise ning uue okeanograafialeeva rahastamiseks. Nende projektide rakendusae on viis kuni kuus aastat.

Rahastamisvahendeid teadusprojektide jaoks napib, eriti kokkuhoiuperioodil Kreekas alates finantskriisist, selgitab Euroopa Investeeringupanga laenuametnik Costas Kargakos, kes töötas selle tehingu ettevalmistamisel. „**Tehing toetab Kreeka valitsuse jõupingutusi, et edendada investeerimist strateegilisse teadustaristusse, ja tehingu eesmärk on panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse, mis on panga ja Euroopa Liidu tähtsaim prioriteet.**“

“ **Andmed aitavad meil aru saada, kuidas kliimamuutus tulevastel aastatel kujuneb ja millised on selle tagajärjed ühiskonnale ja majandusele.** ”

PLAAN ELU JAOKS

Linnaplaneerimine peab kohanduma linnaelanike vajadustega pandeemia ajal, samuti muutma linnad rohelisemaks ja kliimamuutustele vastupanuvõimeliseks. Barcelona näitab teed.

Barcelona töötab selle nimel, et vähendada saastust, aga ka luua eluruum, mis julgustab noori sinna jääma, muutes samas vanemaealiste jaoks enda eest hoolitsemise kergemaks. „Barcelonal on väga selge strateegia,” ütleb Euroopa Investeeringupanga laenuametnik Alex Saz-Carranza. „Linna uus plaan tegeleb liikuvuse, energiatõhususe ja sotsiaalse ühtekuuluvusega. Kõik need küsimused aitavad linnal valmistuda tulevikuks, aga ka COVID-19 pandeemiast välja tulla.”

Kliimamuutuste mõju on viimastel aastatel olnud linnaplaneerimise jaoks üks olulisemaid tegureid, kuid pandeemia tõi uusi väljakutseid, eriti tervishoiusektori ja tiheda linnaelu jaoks. Avalik ruum peab võimaldama inimestel ühiskondlikult suhelda ohutult kauguselt. Euroopa Investeeringupank kiitis 2020. aastal heaks 95 miljoni euro suuruse laenu, et aidata Barcelonal lõpule viia umbes 40 projekti, fookusega kliimameetmetel ja paremal linnaelul.

Neljandik laenust on pühendatud ligi 200 000 ruutmeetri maa taastamisele ja „superplokkide” loomisele, mis lasevad elanikel ringi liikuda, kasutada avalikku ruumi vabaajategevuse jaoks ja tegeleda kergemini äritegevusega. Paljudes linnaosades antakse eesõigus jalakäijatele. Aeglase kiiruse alad piiravad sõidukite kiirust 10 km/tunnis. Kõik uued hooned projekteeritakse nii, et need on liginullheitega. Uued bussiliinid ja jalgrattateed veenavad inimesi autot linnateedelt eemale hoidma ja vähendama heitkoguseid. Kiirendatakse puude istutamise programmi. Tulemuseks on, et linn on kliimamuutustele vastupanuvõimelisem, aidates samas inimestel järgida ühiskondliku vahekauguse hoidmise juhiseid.

Liiklusvabad alad

Pank on viimase kaheksa aastaga investeerinud enam kui 150 miljardit eurot paremate linnade ehitamiseks. **Barcelona projekt on sarnane 201 miljoni euro suurusele rahastamistingule, mis tehti samuti 2020. aastal, et aidata Milanol suurendada hoonete energiatõhusust, teha ringi liikumist ja ühiskondliku transpordi kasutamist linnaelanike jaoks lihtsamaks, luua rohkem avatud haljasalaid ja aidata majandusel pandeemiast taastuda.**

Barcelona kliimakava nõuab suurt kasvuhoonegaaside heitkoguste, veetarbimise ja vaesuse vähendamist. Linn kavatab saada süsinikuneutraalseks aastaks 2050. „Barcelona elanikud on üsna proaktiivsed ja neil on pikaajaline osalemise kogemus,” ütleb linnaarenduse vaneminsener Euroopa Investeeringupangas Leonor Berriochoa. „Üldsus tuleb kliima- ja sotsiaalküsimustes palju kaasa. Inimestele meeldib anda oma panus ja avaldada arvamust ning muuta linnad elavamaks.”

ROHELINE KOKKULEPE LIIKUMA PANDUD

Poolas saab taastuenergia tõuke, sest seadusemuudatus tõmbab ligi rahvusvahelisi investoreid – ja sillutab teed rohepöördele.

50 km pikkusel Läänemere ranniku ribal Poolas on ehitamisel 29 tuuleturbiini. Nende kõrged valged tornid kõrguvad maaliliste künkanõlvade kohal, kus elavad põdrad, kitsed ja jänesed. Kui tornid valmis saavad, annavad need piisavalt puhast elektrit, et varustada vooluga 138 000 Poola kodu. „Ma olen väga uhke selle üle, kuidas meie tuulepark näitab, et loodus ja elektritootmine saavad eksisteerida külg-külje kõrval,“ ütleb Vilniuse ja Londoni börsil noteeritud Leedu energiaettevõtte, kontserni Ignitis, kes tuuleparki ehitab, Poola piirkonna juht Diana Kazakevic. „Poolas ei ole elekter nii sageli olnud looduse jaoks hea.“

Ignitise tuulepargid Pomeranias on osa uuest liikumisest puhta energia poole Poolas, mis saab ikka veel peaaegu kogu oma energia saastavast kivisöest. **Euroopa Investeerimispank sõlmis 2020. aastal kolm Poola tuulepargi laenulepingut ja ka ühe päikeseenergia tehingu.** „Poola on kliimamuutuse tõttu teatud surve all,“ ütleb juhtimisalane nõustaja vähese süsinikdioksiidihetega tehnoloogiate alal pangas Roland Schulze. „Euroopa Investeerimispank on esirinnas Poola aitamises tema energiasektori ümber kujundamisel.“

Taastuenergia muutus atraktiivsemaks investeeringuks Poolas kaks aastat tagasi, kui valitsus muutis seadust energialepingute jaoks. Uue seaduse alusel teevad ettevõtjad oma pakkumise hinna põhjal, millega nad pakuvad elektrit müügiks. Kui turuhind langeb, on neile ikkagi tagatud nende pakkumishind. Kui hind tõuseb, maksavad nad vahe valitsusele.

Poola uued taastuenergiatehingud

Ignitise projekt oli üks esimesi tehinguid, mis sõlmiti uue seaduse alusel. Finantseering Euroopa Investeerimispanngalt, mis laenas projektile peaaegu 60 miljonit eurot, näitas, „et meil on partnerid, kellel on keskkonnahoidliku jätkusuutlikkuse tegevuskava,“ ütleb Ignitise Kazakevic. Nagu teised EIP neli Poola taastuenergiatehingut 2020. aastal, on laen tagatud garantiiga Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist.

Tärv trend Poolas võib olla Euroopa rohelise kokkuleppe jaoks otsustava tähtsusega. Euroopa Komisjoni kliimamuutuste vastu võitlemise kavas, mis kuulutati välja 2020. aastal, on võetud kohustus muuta Euroopa aastaks 2050 netonullheiteteketajaks. Kuid rohelise kokkuleppe eesmärk on ka tagada, et piirkondi, mis praegu sõltuvad fossiilkütustest, ei jäeta üleminekul puhtale tehnoloogiale maha. See on tähtis Poola jaoks, kus on suur kivisöetööstus.

„Me oleme tunnistajaks rohelisele kokkuleppele, mis on liikuma pandud,“ ütleb EIP projektirahastu ekspert Vincent Metzler. „See sektor nõuab palju taristut – ja see on hea töökohtade jaoks. Õiglase ülemineku jaoks on see täiesti loogiline.“

TERVIKPIILT

Inimeste, inimõiguste ja sotsiaalse kaasatuse arengupingutuste keskmesse seadmine suurendab maksimaalselt võimalusi ja kasu kõigi jaoks. Sihipärane investeerimine võib abistada rohepööret ja aidata kaasa sotsiaalsele arengule, seega investeerib EIP projektidesse, mis toetavad kaasavat lähenemist vähese CO₂ heitega majandusele ja suurendavad vastupidavust kliimamuutusest kõige enam puudutatud kogukondade jaoks Euroopa Liidus ja väljaspool. Laias ulatuses inimõigusi, kaasa arvatud põlisrahvaste, kohalike kogukondade, rändajate, naiste ja laste inimõigusi oma keskkonna- ja sotsiaalstandardite ning asjaomaste poliitikate kaudu arvesse võttes, austades ja edendades tagab EIP jätkuvalt oma tehingute tõhususe, mõju ja jätkusuutlikkuse.

Yasmine Pagni, projektijuhtimise osakonna sotsiaalpoliitika juhataja

Maailma mikrorahastussektor on COVID-19 pandeemia majandusliku mõju tõttu raskelt kahjustada saanud. Mikroettevõtjate kaitsmiseks on paljude riikide reguleerivad asutused andnud mikrokrediitiasutustele juhised klientide tasumata tagasimakseid edasi lükata, mille tagajärjel on laenuportfellide seisukord halvenenud ja tekkinud saamata jäänud rahavoogude tõttu likviidsuspiirangud. Selles olukorras on eriti tähtis EIP pidev toetus mikrokrediitiasutustele pikaajalise fundeerimise abil. Pärast COVID-19 kriisi võib tüüpiliselt mikro- ja väikeettevõtetel põhinevate majanduste taastumiseks vajalik fundeerimistase olla isegi kõrgem kui enne.

Milena Messori, tehingute osakonna ELI-välise omakapitali ja mikrokrediidi juhataja

Tuneesias, nagu ka teistes partnerriikides on EIP COVID-19 kriisile kiiresti reageerinud, finantseerides meditsiiniseadmete ostmist ja tehes oma olemasolevate laenude tingimusi paindlikumaks. Me määrasime osa oma juba töös olevast koolide taastamise laenust ümber kogu riigi õpetajatele ja õpilastele kaitsevahendite ostmiseks. Oleme jätkanud ka jõupingutusi Tuneesia rahva igapäevase elu parandamiseks, finantseerides väga vajalikku veeinfrastruktuuri ja linna liikuvuse projekti Tunisi suurlinnaalal, kus elab veerand tuneeslastest.

Jean-Luc Revéreault, peasekretariaadi EIP Tunisi kontori juhataja

Aafrikas on selline ütlus: „Kui tahad kiiresti minna, mine üksi. Kui tahad kaugele jõuda, mine teistega koos.“ EIP on kõvasti tööd teinud, et ehitada üles partnerlused – ELi liikmesriikidega, nende arenguinstituutioonidega ning rahvusvaheliste finantsasutuste, valitsuste ja eraettevõtjatega üle maailma. Kõik need partnerlused tulevad COVID-19 oludes kokku meie loomuliku partneri Euroopa Komisjoniga Euroopa meeskonnas Team Europe. Isegi nüüd peame siiski meeles pidama olemasolevaid väljakutseid, mida kriis on teravdanud: kliimamuutus, sooline ja muu ebavõrdsus, tööpuudus, eriti noorte hulgas. Need peavad jääma meie mõtlemises keskselle kohale ja meil on vaja uurida võimalusi rohkem ära teha, olla oma lähenemisviisis uuenduslikum.

Catherine Collin, peasekretariaadi Ida-Aafrika piirkondliku Nairobi kontori juhataja

COVID-19 pandeemia ei tunne piire ning selle seninägematuid majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi on tunda kogu maailmas. Meie laienemis- ja naabruspartnerid on raskelt kahjustada saanud. ELi pangana on EIP-i eriline osa meie naabrite aitamises pandeemia laialdastele tagajärgedele reageerimisel. Oleme praeguse kriisi algusest peale tihedas koostöös Euroopa Komisjoniga ja Team Europe'i algatuse osana aidanud tugevdada tervishoiusüsteeme ja toetanud ärikogukondi ning esmavajaliku taristu uuendamist.

Flavia Palanza, tehingute osakonna naaberriikide üksuse direktor

EIP on toetanud erasektori päikesepaneelide abil päikeseenergia tootmise jaamu Senegalis, Zambias ja Mehhikos ning tuuleparke Mongoolias, Kenyas ja Jordaania. ELi kliimapangana jätkame puhta ja taskukohase energia kasutuselevõtmist arenevatel turgudel. Erasektori taastuenergiaprojekte rahastatakse tavaliselt piiratud ressurssidest projektirahastu baasil ja alates 2015. aastast on need moodustanud üle 90% kõikidest EIP projektirahastu laenudest väljaspool Euroopa Liitu.

Paloma Perez de Vega, tehingute osakonna maailma partnerite ja naaberriikide projektide rahastamise juhataja

Iga kriis on ka võimalus. COVID-19 pandeemia ja selle reisipiirangud on meile näidanud meie kasvava välistegevuse meeskondade tohutut väärtust ligi 30 kontoris viiel mandril üle maailma. Me töötame tõhusalt ja tulemuslikult kohapeal, vaatamata praegustele raskustele.

Ulrich H. Brunnhuber, peasekretariaadi välisesinduse juhataja

KIIRE ABI

Maroko tervishoiusüsteemi jaoks on COVID-19 karm väljakutse. Kiire finantsalane tegutsemine EIP poolt aitab võidelda kriisi vastu – ja anda meditsiinitöötajatele väljaõpet, et parandada elukvaliteeti kogu riigis.

Casablancas on Ibn Rochdi ülikooli haiglakeskuses voodid COVID-19 patsiente täis. Haigla nakkushaiguste osakonna juhataja professor Kamal Marhoum El Filali ütleb, et haigla tuleb sissetulevate haigete vooga „toime“. Aga kui sissekirjutatud patsientide arv jätkuvalt kasvab, võivad tema sõnul haiglas intensiivravi- ja elustamisvoodid kiiresti otsa saada. „Oleme üha suuremates raskustes,“ ütleb dr Marhoum.

Maroko tegutses kevadel otsustavalt, et pandeemia levikut piirata, sulgedes riigi täielikult ja lõigates ära turismi ja muud reisimisvõimalused. Kuid nagu paljudel riikidel, tuli Marokol silmitsi seista nakkuse teise, tõusulainega. Novembri keskpaigas registreeriti riigis 5000 juhtumi ringis päevas, umbes 80 surmaga. Selleks ajaks oli riigi 37 miljonist elanikust viirusega nakatunud üle 320 000 inimese ja ligikaudu 5000 surnud. Tervishoiusüsteem ägas selle koormuse all.

“**Pakilisus ja surve olid tohutud, kuna ma teadsin, et me otseses mõttes päästsime elusid. Aeg oli otsustav.**”

Ülikooli haiglakeskus võtab vastu ainult raske COVID-19 juhtumiga patsiente – neid, kes vajavad intensiivravi või elustamist – ja oma töötajaid, kes on viirusega nakatunud. Üks haigla suurimaid probleeme, ütleb dr Marhoum, on toime tulla üha suuremal arvul haiglatöötajate nakatumisega, kes on haigestunud või viirusega kokku puutunud ja kes peavad jääma kuni kaheks nädalaks eneseisolatsiooni. „**Meil on juba praegu töötajatest puudus,“ ütleb ta. „See on tohtu korralduslik probleem.**”

Pandeemiale julgelt silma vaatamas

Kui Maroko kevadel riigi sulges, oli riigis registreeritud ainult 77 koroonaviiruse juhtumit. Valitsus oli siiski näinud viirust Hispaanias kümnest võtmas ja ametnikud teadsid, et riigi tervishoiusüsteemil ei ole vahendeid samasugust pealetungi tagasi tõrjuda. „Kui me oleks jõudnud samale tasemele nagu Euroopa, oleks me alla jäänud,“ ütleb dr Marhoum.

Kardinaalsed abinõud aitasid Marokol surmade arvu väiksena hoida. Suremus – surmade arv nakatunute koguarvu kohta – oli esimese laine ajal üks väiksemaid maailmas. Nagu teistes Aafrika osades, pannakse Maroko väike suremus selle arvele, et elanikkond on noor.

Riigi sulgemine andis ühtlasi valitsusele väärtuslikku aega seada üles testimisrajatised, veebisaidid ja abitelefoniinid üldsusega suhtlemiseks. Valitsus töötas koos ülemaailmsete asutustega, nagu Maailma Terviseorganisatsioon, et lihvida oma reageerimist pandeemiale, ja kogus hädavajalikke rahalisi vahendeid rahvusvahelistelt laenuandjatelt, kaasa arvatud **Euroopa Investeerimispanngalt, mis annab 200 miljoni euro suuruse laenu meditsiinivarustuse, väljaõppe ja muude meetmete jaoks tervishoiusüsteemi tugevdamiseks. Need pingutused säästsid riigi habrast tervishoiusüsteemi ja selle 9200 avaliku sektori arsti rängast stressist.**

Pidev kontakt

Maroko sulges riigi just nädal pärast seda, kui EIP vanemlaenuametnik ja Maroko piirkondlik juht Hervé Guenassia saabus Casablancast tagasi Luxembourg'i. Ta hoidis pidevalt kontakti Maroko ametivõimudega, kui pandeemia levis üha laiemalt, ja pank vastas abitaotlusele märtsis kiiresti. 200 miljoni euro suuruse EIP laenuga makstakse meditsiiniseadmete, -tarvete ja -tehnikate eest. Paindlikud laenutingimused võimaldavad Marokol kasutada raha igasuguste COVID-19-ga seotud meditsiiniosade jaoks alates 1. veebruarist 2020 ja ametnikel esitada ostude tõendavaid dokumente tagantjärele. Laenuga saab maksta ka kuni 90% projektimaksumusest, kaugelt üle tavapärase 50% limiidi.

Raha jõudis Marokosse rekordajaga – 100 miljonit eurot maksti välja vaid ühe kuu jooksul. „Pakilisus ja surve olid tohutud, kuna ma teadsin, et me otseselt mõttes päätsime elusid,“ ütleb Guenassia. „Aeg oli otsustav.“

Guenassia kasutas Maroko laenu hüppelauana, et seada sisse kõikehõlmav rahastu – naaberriikide COVID-19 riiklik tervishoiu programmilaen –, et aidata ELi naaberriikidel Ida-Euroopas, Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas kriisist välja tulla. EIP nõukogu kiitis uue programmilaenu kiiresti heaks ühe kuu jooksul. Laenu teeb võimalikuks Team Europe – 36 miljardi euro suurune algatus, mille eesmärk on aidata ELi partnerriikidel pandeemiaga toime tulla ja milles ühendatakse ressursid Euroopa Komisjonilt, liikmesriikidelt, Euroopa Investeerimispanngalt ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangalt.

Rahvusvahelise toetuse appi võtmine

Maroko on üks koroonaviirusest enim puudutatud Aafrika riikidest. EIP Maroko esinduse juht Anna Barone ütleb, et pandeemia paljastas tohutud lüngad riigi tervishoiusüsteemis: ebasobiv haiglataristu, väljaõppega meditsiinitöötajate puudus ja suur ebavõrdsus ravikindlustuses. Kriisi alguses oli Maroko haiglavoodite arv elanikkonna kohta üks väiksemaid piirkonnas, ainult 1,1 voodit 1000 inimese kohta. Riiklikud kogukulutused tervishoiule on samuti selle piirkonna kohta väikesed – umbes 160 dollarit inimese kohta aastas, ütleb ta.

Kuigi infrastruktuuripuudus on endiselt hirmutav väljakutse, on Maroko lühiajaliselt suutnud kriisile tõhusalt vastata, võttes edukalt appi rahvusvahelise kogukonna, et saada raha ja ekspertteadmisi. Riik on kahekordistanud intensiivravi voodikohtade arvu umbes 3000 voodini. Seati üles testimiskeskused ja iga päev avatakse uusi. Laenud EIP-lt ja teistelt laenuandjatelt on aidanud maksta hädavajaliku meditsiinivarustuse, -seadmete ja ravi eest.

Pandeemia vastu võitlemiseks vajalike kvalifitseeritud meditsiinitöötajate leegionide kokku panemine on olnud siiski suurem väljakutse. Kvalifitseeritud meditsiinitöötajaid on eriti napilt maapiirkondades, kus võib olla piiratud infrastruktuur ja heidutavad geograafilised barjäärid, nagu mäed või kõrb. „Neil võib olla kogu maailma raha, aga kui neil ei ole töötajaid, et jagada maske ja teha teste, siis on asi keeruline,“ ütleb EIP vanem-tervishoiuökonomist Dana Burduja, kes töötab Maroko projektiga.

Marokos on umbes kolmandik sellest arstide arvust 1000 elaniku kohta, mis on naaberriigil Tuneesial (0,54 arsti 1000 elaniku kohta). Osa EIP laenust kasutatakse „pehmete“ investeeringute jaoks, nagu haiglaarstide ja arstide hariduse ning meditsiini- ja haldustöötajatele väljaõppe andmine haiglates.

Konarlik tee üldise arstiabi

Maroko võttis 2002. aastal plaaniks viia sisse üldine tervisekindlustus. Kuigi tee on olnud pikk ja vaevarikas, on see andnud tulemusi. Eeldatav eluiga on Marokos kõrge ja põhinäitajad on järjekindlalt paranenud. Näiteks laste suremus on saadud poole väiksemaks: 42 surmalt 1000 elussünni kohta 2000. aastal 20-ni 2017. aastal.

Kõige hiljutisem samm tervisekindlustuse laiendamiseks tehti viieaastase strateegia vormis aastateks 2017–2021, mis kutsub üles parandama haiglaressursse, laiendama ravikindlustust füüsilisest isikust ettevõtjatele või reguleeritud kutsealade töötajatele, suurendama tervishoiusektori töötajate arvu ja kehtestama meditsiiniüliõpilaste haridusele Marokos standardid.

Valitsus on pannud nende plaanide alla tublisti raha. Valitsuse kulutused tervishoiule on nominaalväärtuses tõusnud alates 2019. aastast 10%, samas kui koguinvesteering tervishoidu avalikus ja erasektoris on suurenenud 40%, Oxford Business Groupi andmetel.

Tegelikkus on siiski see, et tervishoid, eriti esmane arstiabi, jääb paljudele marokolastele kättesaamatuks. Samas kui ÜRO kestliku arengu eesmärk 3 nõuab vähemalt elementaarse arstiabi üldist kättesaadavust, ei ole see paljudele marokolastele kättesaadav, kas seepärast, et nad elavad maapiirkondades, või siis seetõttu, et nad ei ole riiklikus kindlustussüsteemis RAMED kindlustatud.

„Sisuliselt, isegi kui paberite järgi on vaestel ja haavatavatel õigus saada tasuta arstiabi,“ ütleb Barone, „on nendes teenustes palju vajakajäämisi struktuuri, töötajate ja kvaliteedi osas.“

Kriis on võimalus reformi jaoks

Barone ütleb, et jõuline rahvusvaheline toetus, mida Maroko pandeemia ajal sai, võiks anda vajaliku impulsi, et võtta käsile ülejäänud aspektid arstiabi kättesaadavuse parandamiseks. „Meil tuleb ära kasutada kriisi pakilisust, et viia läbi reformid, mis tavaliselt võtavad palju kauem aega,“ ütleb ta.

Euroopa Investeeringupangal on ka siin oma osa täita. Barone ütleb, et pank saab aidata suurendada koostööd Maroko tervishoius osalevate eri ametite vahel, kes annavad ekspertteadmisi ja tehnilist tuge. ELi pank saab aidata ka haiglaid renoveerida ja juurde ehitada, eriti maapiirkondades.

Euroopa Liit ja Maroko töötavad välja uut koostöökava aastateks 2021–2027, mis võiks samuti anda uue impulsi reformidele. „See võiks olla tohutu võimalus seada prioriteetideks majandus uuesti käima panna ja toetada ühiskonda,“ ütleb Barone, „tehes täiustatud tervishoiust riigi taastamise keskse tugisamba.“

“ Meil tuleb ära kasutada kriisi pakilisust, et viia läbi reformid, mis tavaliselt võtavad palju kauem aega. ”

NOORTE UNISTUSTE PÄÄSTMINE

Liikumispiirangute ajal võib haridus kannatada saada. Ent Maroko ja Tuneesia tegutsesid kiiresti, et tudengid saaksid, mis neil vaja on, et õppimist jätkata.

Kui pandeemia sundis Maroko koole märtsis uksi kinni panema, tegi Fezi Euromedi ülikool kõvasti tööd selleks, et pakkuda tudengitele veebiloenguid. Kuid distantsope ei olnud kerge paljude tudengite jaoks, nagu Wafa Harir, kes elab Fezist umbes 100 kilomeetrit lõunas. „Ühendus oli aeglane ja ebastabiilne, saidid jooksid kinni,“ ütleb digitehnika ja tehisintellekti tudeng Harir. Mis veelgi halvem, loengutes osalemiseks vajalik mobiilandmeside on kallid.

Hariril ja üle 400 teisel tudengil ülikoolis ei olnud oma sülearvutit või usaldusväärset internetiühendust. Ülikool esitas spetsiaalse abitaotluse, sest EIP oli juba finantseerinud ülikooli ehitamist koos Euroopa Liiduga. Euroopa Investeeringuspank ja ELi delegatsioon Marokos annetasid 500 000 eurot Euroopa Komisjonilt, et aidata tudengitel kodust töötada. **„COVID-19 pandeemia mattis tudengite unistused ebakindlusesse,“ ütleb EIP vaneminsener Didier Bosman. „Meie eesmärk ei olnud normaalse elu juurde tagasi tulla, vaid pakkuda tudengitele, kes on selle ära teeninud, uut normaalsust, kus õppida ja hästi hakkama saada.“**

Mõni nädal pärast ELi annetust toimetati 420 piiramatu internetiühendusega sülearvutit kätte tudengitele, kellel ei olnud arvutit ja kes elasid kauges või halva ühendusega piirkondades.

Selle tehingu sihtrühm olid tüdrukud, kellel oli vaja arvutit ja internetiühendust. Nouhayla Chahm (21) on tsiviilehituse neljanda kursuse tudeng. **„Olen tänulik oma ülikoolile ja Euroopa Liidule, et nad annavad mulle julgust ja energiat vastu pidada,“** ütleb ta. Kuna Chahmil on parimad hinded, saab ta sülearvuti kolmeks aastaks endale jätta. Toetus aitas samuti osta 3D-printereid, et teha taaskasutatavaid maske ja ühekordseid filtreid tudengite ja töötajate jaoks.

Hädast pääsenud Tuneesias

Rahvusvahelises koolis Tunisis tehakse remonti kava alusel, milles on ette nähtud moderniseerida kolmandik kõikidest keskkoolidest. 220 miljoni euro maksumusega projekti rahastavad Tuneesia valitsus, EIP, Saksamaa KfW ja ELi toetus. Aga kui õpilased valmistusid lõpueksamiteks, palus Tuneesia haridusministeerium hädasti abi, sest tal oli puudus sanitaartarvetest, nagu maskid ja kätedesinfitseerimisvahendid, et hoida õpilased kaitstud.

EIP Bosman sekkus veel kord. Ta teadis, et panga laenuleping kooliremondiprojekti jaoks oli lõppenud ootamatu 8 miljoni euro suuruse ülejäägiga, sest Tuneesia dinaar oli väärtust kaotanud. Ta tegi ettepaneku, et pank kasutab osa sellest ülejäägist selleks, et varustada Tuneesia koole kiireloomuliselt sanitaarseadmetega. Ainult ühe nädalaga telliti 750 000 näomaski ja 102 500 liitrit kätedesinfitseerimisvahendit 240 000 õpilase, 160 000 õpetaja ja töötaja jaoks.

VAKTSIINISOLIDAARSUS

Murranguline globaalne algatus, et leevendada pandeemia mõju tervishoiule ja majandusele, tähendab, et vaesed riigid saavad COVID-19 vaktsiini Aafrikas.

Keegi ei ole kaitstud, kuni kõik on kaitstud, sest nakkushaigused ei hooli piiridest. Selleks et kõiki kaitsta, peavad COVID-19 vaktsiini saama kõik riigid, rikkad ja vaesed.

See on murrangulise globaalse algatuse COVAXi missioon – mida juhivad ühiselt ülemaailmne vaksineerimise ja immuniseerimise liit GAVI, Maailma Terviseorganisatsioon ja epideemiateks valmisoleku uuenduste koalitsioon. Euroopa Investeerimispanka ja Euroopa Komisjoni toetusega COVAXi eesmärk on tagada kõikide riikide võrdsed võimalused COVID-19 vaktsiini saada.

“ Kuigi me nägime Euroopa ümber kerkimas barjääre, et vältida nakkuse levikut, oli seal ka valmisolek aidata tagada vaktsiinide võrdne kättesaadavus. ”

„Edukate COVID-19 vaktsiinide aus ja õiglane jagamine on pandeemia probleemi lahendamise ja arenguriikides valitseva äärmusliku olukorra leevendamise võti,“ ütleb projekti juures töötav Euroopa Investeerimispanka ametnik Raffaele Cordiner. „Euroopa Investeerimispanka ja Euroopa Komisjoni ühine töö Team Europe’ina rõhutab, kui tähtis on mitmepoolne lähene mine globaalsete tervishoiuprobleemide lahendamisele. Euroopa on kokku pannud innovaatilise rahastamisvahendi, mis näitab seda laadi solidaarsust kaasinimestega, mida on sellel ohtlikul ajal vaja.“

EIP investeerib 400 miljonit eurot COVAXi täiustatud turukohustusse, innovaatilisse finantsinstrumenti, mis toetab 92 madala ja keskmise sissetulekuga riigi osalemist COVAXi rahastus. See instrument annab nendele riikidele võimaluse saada ohutu ja tõhusa COVID-19 vaktsiini doose, mida rahastavad annetajad. Kombineeritult täiendava toetusega riikide jaoks valmiduse ja kättetoimetamise jaoks, mida juhivad GAVI ja selle liitlaspartnerid, Maailma Terviseorganisatsioon ja ÜRO Lastefond, UNICEF, tagab COVAX, et kõige haavatavamaid inimesi kõikides riikides saab lühiajaliselt kaitsta, olenemata sissetulekust.

Samamoodi nagu tagada kõikidele riikidele võrdsed võimalused vaktsiinide saamiseks, on COVAXi eesmärk kiirendada COVID-19 vaktsiinide väljaarendamist ja tootmist. Ta annab toetust vaksineerimiskampaaniate tegemiseks, sealhulgas temperatuurinõuetele vastava tarneahela jaoks, mis on vajalik vaktsiinide efektiivselt jaotamiseks.

Solidaarsusmissioon

Ligi 100 osalevat riiki, kes rahastavad ennast ise, annavad rahalise panuse COVAXile ning vaktsiini väljaarendamiseks ja ostmiseks ühendatud ressursidesse. Samal ajal toetatakse 92 madala ja keskmise sissetulekuga riigi osalemist mudelis rahaliselt annetusosalustega. Need on riigid Sahara-taguses Aafrikas ja ELi lõunanaabruses, kus vaktsiinid ei oleks muidu taskukohased. „See tõsis eriti esile solidaarsusmissioonina,“ ütleb bioteaduste spetsialist Euroopa Investeerimispankas Anna Lynch, kes

“ See kriis on kogu maailma samaaegselt tabamise tõttu ennenägematu. ”

töötas COVAXi tehingu juures. „Kuigi me nägime Euroopa ümber kerkimas barjääre, et vältida nakkuse levikut, oli seal ka valmisolek aidata tagada vaktsiinide võrdne kättesaadavus.“

Pooled madala sissetulekuga riikidest ja veerand keskmise sissetulekuga riikidest seisavad COVID-19 tõttu silmitsi raskete majanduslike tagajärgede ohuga. Maailma Terviseorganisatsiooni hinnangul võib maailmas näljas elavate inimeste koguhulgale pandeemia mõju tõttu lisanduda 132 miljonit inimest.

„See kriis on kogu maailma samaaegselt tabamise tõttu ennenägematu,“ ütleb EIP majandusosakonna direktor Debora Revoltella. „See puudutab peaaegu kõiki riike ja maailma piirkondi. Kõikide või enamike riikide jaoks on see seni teadaolevaist üks kõige rängemaid lööke majanduskasvule.“

Võrdsed vaktsiini saamise võimalused rikastele ja vaestele

Vaktsiin on üks parimaid vahendeid pandeemia mõjust tervishoiule ja majandusele üle saada.

COVAX rahastab terve hulga võimalike vaktsiinide väljaarendamist. Ta toetab vaktsiinide laiaulatuslikku tootmist ja peab tootjatega vaktsiinihindade läbirääkimisi. COVAXi investeeringud võimaldavad tootjatel laiendada tootmisvõimsust viivitamatult, tootes vaktsiini isegi samal ajal, kui seda alles hinnatakse kliinilistes katsetes, ja enne kui see on saanud müügiloa. Kui vaktsiin on edukas, on need doosid kohe kättesaadavad.

COVAXi eesmärk on tagada, et kõik riigid saaksid ohutu ja tõhusa vaktsiini doose umbes sama kiirendatud ajakavaga. See on väga oluline selleks, et saada pandeemia kontrolli alla ja vähendada selle mõju riikide majandusele, kogukondadele, üksikisikutele, kaubandusele ja reisimisele.

Pandeemia ägedas faasis keskendub COVAX piisava varustamise ja ressursside tagamisele, et anda kõikidele riikidele vaktsiini kõige enam ohustatud inimeste — tervishoiu- ja sotsiaaltöötajate, vanemaealiste ja varasemate terviseprobleemidega inimeste kaitsmiseks. Vaktsiine eraldatakse võrdselt omafinantseeringuga ja täiustatud turukohustuse alusel toetusele kvalifitseeruvatele riikidele, WHO õiglase eraldamise raamistiku alusel.

Ühtsuses peitub jõud

Euroopa Investeeringuspanga talitused töötasid „nii kiiresti kui inimlikult võimalik“, et COVAXi tehingut struktureerida ja sõlmida, ütleb panga ametnik Raffaele Cordiner. „Tehti märkimisväärset ja kiiret koostööd, nii et me saame pandeemia ägeda faasi lõpetada ja majanduse uuesti üles ehitada.“

Euroopa Investeerimispanga laen on tagatud Euroopa Komisjoni garantiiga Euroopa Kestliku Arengu Fondist, mis edendab proaktiivset arenguabipoliitikat ja toetab investeeringuid peamiselt EL naaberriikidesse ja Aafrikasse. See on lisaks 100 miljoni euro suurusele Euroopa Liidu toetusele COVAXi jaoks.

See globaalne lähenemine vaktsineerimisele võimaldab sotsiaalset ja majanduslikku taastumist ning vähendab haiguse uue puhangu ohtu. COVAX näitab, et ühtsuses on tõe poolest jõud.

“ Euroopa on kokku pannud innovaatilise rahastamisvahendi, mis näitab seda laadi solidaarsust kaasinimestega, mida on praegusel ohtlikul ajal vaja.” //

MUUD NAKKUSOHUD

Uue tuberkuloosivaktsiini kallal töötav biomeditsiinifirma ütleb, et see on areneva maailma jaoks kriitilise tähtsusega.

Tuberkuloos on olnud ülemaailmne hädaolukord viimased 30 aastat. Hinnanguliselt üks neljandik maailma elanikkonnast põeb seda haigust. See on suur probleem arengumaades, kus vaesus ja valitsuse ebastabiilsus pärsivad programme, mis saavad seda haigust kontrolli all hoida. Kuid enamik biotehnoloogia-sektorist ei tea seda.

Aga mitte Leander Grode. „Ma töötan number üks tapja — ja seega kõige ohtlikuma nakkushaiguse — kallal maailmas,“ ütleb ta.

Hädasti on vaja ohutumaid ja tõhusamaid tuberkuloosivaktsiine. Peamine vaktsiin, mida praegu kasutatakse, BCG on umbes 100 aastat vana. Euroopa Investeeringuspank sõlmis augustis Grode'i Vakzine Projekt Management'iga, mida tuntakse ka VPM-ina, 30 miljoni euro suuruse laenu lepingu hilises järgus teadustöö rahastamiseks ettevõtte uue vaktsiini VPM1002 väljatöötamiseks, mis on mõeldud tuberkuloosi ära hoidmiseks beebidel.

“// **Nakkushaiguste kliiniliste uuringute rahastamises on tõeline lünk.** //”

Kriitilise tähtsusega Aafrika ja HIV jaoks

Paljud inimesed, kes saavad BCG vaktsiini, haigestuvad lõpuks ikkagi tuberkuloosi. VPM loodab, et tema uus ravim pakub rohkem kaitset. EIP laen on osa suuremast tehingust, mis võib hõlmata 15 miljonit eurot AIDS-i põhjustava viiruse HIV ravimi toetuseks. Aafrikas on tuberkuloos HIV-ga nakatunud inimeste seas kõige levinum haigus. „Me ei saa selliste haiguste nagu tuberkuloos vastu võitlemist lõpetada,“ ütleb Euroopa Investeeringuspanka laenuametnik Raffaele Cordiner, kes töötas VPM-i rahastamise juures. „Me loodame, et oleme varsti COVID-19 ülemineku faasis, aga tuberkuloos on eksisteerinud vähemalt viimased 200 000 aastat.“

Tuberkuloos ja COVID-19 levivad sarnasel viisil inimeselt inimesele köhimisel ja aevastamisel õhku vabanevate pisikeste piisakeste kaudu. Nagu koroonaviirus, põhjustab tuberkuloos peamiselt probleeme kopsudes, kui seda ei ravita, aga ründab ka aju, neere ja lülisammast.

Kui inimesed arvavad, et koroonaviirus on salakavalalt nutikas, siis peaksid nad nägema, kuidas tuberkuloos tegutseb, ütleb projektijuht Sina Brückner, kes töötab VPM-i uue vaktsiini kallal. „Tuberkuloos on väga nutikas haigus, väga hästi inimestele kohastunud,“ ütleb ta. „Selle vastu on väga raske võidelda ja see võib põhjustada palju terviseprobleeme. Inimesed nälgivad, jäävad väga kõhnaks, nad ei saa süüa. Võrreldes koroonaviirusega on tuberkuloosi vastu võidelda palju keerulisem. See on hoopis teine tase.“

Rohkem tuberkuloosivaktsiini rahastamist arenevale maailmale

Rahastamine on uute tuberkuloosivaktsiinide jaoks üheks suuremaks takistuseks. Seda tüüpi vaktsiin aitab peamiselt arengumaid, seega ei ole see ravimitööstusettevõtetele suur tuluallikas, erinevalt vähiravist, mis on rahaliselt suurema tasuvusega.

EIP laenuametnik Cordiner ütleb, et on märkimisväärne vajadus rahastamiskokkulepete järele Euroopa Komisjonilt või Euroopa Liidu riikidelt niisuguste ettevõtjate nagu VPM abistamiseks. Erimandaadi kokkulepped võivad anda ELi pangale rohkem vahendeid ja rohkem raha suurema riskiga teadusuuringute või läbiproovimata tehnoloogialahenduste toetamiseks. EIP laenu tuberkuloosivaktsiinile toetatakse tulemusliku rahastamise vahendist, mida toetavad ELi liikmesriigid ja mida kasutatakse arenguprojektide jaoks Aafrika vaesemates osades. Laen on riskikapitali kokkulepe, mis makstakse tagasi ravimikatsede ja -turu toimimise alusel. Kui ravim ei toimi, kantakse laen maha.

Taskukohane ravim ja massiline vaksineerimine

„On tõesti väga oluline, et me rahastaksime niisuguseid projekte,“ ütleb bioteaduste spetsialist pangas Anna Lynch. „Nakkushaiguste kliiniliste uuringute rahastamises on tõeline lünk, ja investeringud üliohtlike haigusetekitajate vastu on liiga sageli pigem reageerivad. Loodame, et tulevikus saab rahastamist aktiivselt juhtida üleilmse haigustekoormuse järgi.“

Vakzine Projekt Management on maailma suurima vaktsiinitootja India Serum Institute'i tütarettevõtja. Ettevõtte asutas Cyrus Poonawalla, kes on öelnud, et tema eesmärgid on teha meditsiin arenevale maailmale taskukohaseks ja vaksineerida nii palju inimesi kui võimalik.

„Serum Institute on uskumatu organisatsioon,“ ütleb teine bioteaduste spetsialist Euroopa Investeerimis pangas Cristina Niculescu. „Nad tõesti juhivad filantroopilisest taskukohaste vaktsiinide filosoofiast.“

VPM-i uue ravimi sihtrühmaks on peamiselt Sahara-tagused Aafrika riigid, kus tuberkuloosijuhtumite arv on suur. Kliinilised katsed toimuvad Ugandas, Gabonis, Kenyas, Tanzanias ja Lesothos.

VPM-i tegevjuht Grode ütleb, et lõpuks paistab tulevik tuberkuloosi ja teiste nakkushaiguste vaktsiiniuuringute jaoks helgem, ja seda osaliselt koroonaviiruse pärast.

„Pärast COVID-i ilmumist on lood teisiti,“ ütleb ta. „Inimesed taipavad, et me ei saa endale enam lubada oodata, kuni haigused tekivad, ja siis püüda inimesi ravida uue ravimiga. Maailma tuleviku otsustavad paremad vaktsiinid.“

“ **Maailma tuleviku otsustavad paremad vaktsiinid.** ”

ŠVEITSI MAIGUGA GRUUSIA JUUST

Gruusia talunikud õpivad tänu ELi toetusega laenule Šveitsi põllumajanduskoolis.

Põllumajandus on suur osa Gruusia rahvusidentiteedist. Pool riigi territooriumist on põllumajandusmaa ja umbes sama protsent tööjõust töötab selles sektoris, peaaegu kõik füüsilisest isikust ettevõtjatena väiketaludes. Aga tootlikkus on väike ja talunikke ähvardab sageli vaesus. Põllumajanduse tugevdamiseks ja oskusteabe suurendamiseks avatakse Sarkinetis, külas kõrgel mägedes Dmanisi lähedal, 120 km kaugusel pealinnast Thbilisist kutsekool. See toimub koostöös Šveitsi vana põllumajanduskooliga. „Looduslikud tingimused Dmanisis on sarnased Šveitsi omadele,“ ütleb kooli direktor Tinatin Makharadze. „Piirkond on haavatav, seega paneb see projekt elu käima ja loob lisavõimalusi sissetulekut teenida.“

Šveitsi põllumajanduskool Caucasus pakub lühi- ja pikaajalisi kursusi loomakasvatuse ja piimatoodete tootmise alal koostöös Šveitsi Plantahofiga. Mittetulundusliku erasektori algatusena käitab kool omaenda juustuvabrikut ja meiereitalu ning seda rahastatakse laenuga Gruusia Pangast koos toetustega Šveitsi ja Gruusia partneritelt, Šveitsi Arengu- ja Koostööagentuurilt ning ÜRO arenguprogrammist.

ELi väärtusliku naabriga koostöö tugevdamine

EIP sõlmis Gruusia Pangaga lepingu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ning keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtete jaoks 50 miljoni euro suuruse laenu kohta, mis maksti 2020. aastal osaliselt välja. Detsembris sõlmis pank oma Team Europe'i COVID-19 erakorraliste meetmete osana täiendava 25 miljoni euro suuruse laenu lepingu. Gruusia Pank omakorda laenab raha kohalikele üksustele, sealhulgas Šveitsi põllumajanduskoolile Caucasus. See oli esimene laen ELi pangalt Gruusia Pangale, mis tehti osaliselt kättesaadavaks kohalikus väeringus, kõrvaldades lõppsaaja jaoks vahetuskursiriski. „Euroopa Investeeringuspanga laenul on vahetu lühi- ja pikaajaline mõju turule,“ ütleb Gruusia Panga fundeerimisüksuse juhataja Levan Kobiashvili. „See võimaldas meil kasu üle kanda meie VKE-dest klientidele, kes on oluline osa meie portfelist.“

EIP atraktiivne rahastamine kohalikus väeringus oli võimalik tänu toetustele Euroopa Komisjonilt põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna algatuse East alusel. „Gruusias on VKEd majanduse võtmetähtsusega osa,“ ütleb EIP laenuametnik Andreas Berkhoff, kes töötas selle tehingu juures. „Me näitame, et VKEd saavad Gruusia ja ELi koostööst kasu. Nende toetamiseks töötame käsikäes ELi delegatsiooniga ja komisjoniga idapartnerluse raamistikus.“ ELi toetus VKEdele idapartnerluse riikides tuleb algatusest EU4Business. Euroopa Investeeringuspanga Grupp on selle algatuse põhipartner.

DIGILAPSED

Digiharidus kujundab Serbia koolid ümber, et teha riik majanduslikult vastupidavamaks – ja tulla toime tulevaste pandeemiatega nagu COVID-19

Pandeemia mõju haridusele on olnud tohutu, kuna koolide ja ülikoolide sulgemine on puudutanud enam kui 90% kõikidest õppijatest 194 riigis. Valitsustel tuleb kiiresti reageerida ja seada sisse distantsõpe. Paljud on kasutusele võtnud veebiõppekavad. Seal, kus see ei olnud võimalik, pöördui televisiooni või isegi raadio poole.

Aga kriis paljastas digilõhe riikide vahel ja sees. See tegi selgeks, et kogu maailmas on vaja haridussektori digipööret. Euroopa Investeeringuspank osaleb selles üleminekus.

Serbias lähevad panga abiga 2021. aastaks kõik koolid üle digitehnoloogiale. Digiüleminek ja haridusreform on Serbia valitsuse kaks kõige tähtsamat prioriteeti. Euroopa Investeeringuspank toetas 65 miljoni euro suurust laenu digitaristu ja digiõppevahendite uuendamiseks, samuti õpetajate väljaõppe jaoks (UNICEFi toetusega). Kuna see on nii tähtis projekt, rahastab pank 111 miljoni euro suurusest kogumaksumusest peaaegu 60%. Täiendava 4 miljoni euroga toetatakse 2021. aastal tehnilise abi ja nõustamistööd.

„COVID-19 pandeemia ja sellest tingitud ühiskondlikud piirangud põhjustasid haridussüsteemides ja -protsessides tõsiseid häireid,“ ütleb selle tehingu juures töötanud EIP vanemlaenuametnik. „Need seninägematud asjaolud näitasid, et parem digitaristu parandab koolide tõhusust hädaolukorras. Lisaks tulevastele kriisidele vastupanuvõime suurendamisele loob see investering tingimused noorte töölesobivuse, suurema konkurentsivõimelisuse ja innovatsiooni kasvu jaoks riigis.“

Kui Serbias kehtestati märtsis liikumispiirangud, suundus õpetamine klassiruumist televiisorisse. Haridus-, teadus- ja tehnoloogiaarengu ministeerium hakkas edastama õppetöösisu alg- ja põhikooli õpilastele Serbia riikliku avalik-õigusliku televisiooni kanalites. Nagu paljud teised riigid pidi Serbia käigu pealt mõtlema ja „uue normaalsusega“ kohanema, tootes erisisu paljude klassiastmete jaoks.

Serbia oli siiski oma digiõppesisu koostamisega mõnel viimasel aastal juba tegelenud. „Juba enne seda projekti oli valitsus ette valmistanud veebiõppesisu algkooli nelja klassiastme jaoks, mis osutus liikumispiirangute ajal äärmiselt kasulikuks,“ ütleb Milan Dobrijević, kes juhib digitegevuskava osakonda kaubandus-, turismi- ja telekommunikatsiooniministeeriumis ja kes on selle projekti kallal töötanud algusest peale.

Kuna projekt hõlmab digitaristu ja õppematerjalide parandamist koolides, rakendavad seda kohalikud telekommunikatsiooniettevõtjad ja haridusministeerium koos. „Järgmise aasta lõpuks on enam kui 1800 suuremal koolil olemas ülikiire juhtmevaba internetiühendus, samas kui ülejäänud kaugemate paikade koolid saavad ühenduse mobiilsete lairibaüksustega,“ ütleb Dobrijević.

“ See on otsustava tähtsusega samm Serbia plaanis saada digimajanduseks. ”

Riistvarast tarkvarani

„Peale digitaristu parandamise kaasneb projektiga üleriigiline õpetajate koolitamine,“ ütleb Euroopa Investeeringispanga haridusökonomist Nihan Koseleci Blanchy. „Lisaks arendab Serbia haridusministeerium samal ajal välja interaktiivseid veebiõppematerjale ja -õpikuid.“

Selle koolitusega saab kokku umbes 50 000 õpetajat üle riigi võimaluse parandada oma digioskusi. „See on otsustava tähtsusega samm Serbia plaanis saada digimajanduseks,“ ütleb Koseleci Blanchy.

Serbia on tunnustanud hariduse rolli digiüleminekus. Eurostati andmetel on individuaalne digioskuste tase Serbias tõusnud 32%-lt 2015. aastal 46%-le 2019. aastal. 2018. aastal oli kogu Serbias 2000 digitehnikaga varustatud klassiruumi. Aasta hiljem oli see arv üle 10 000. Ja alates käesolevast õppeaastast on arvutiõpe kohustuslik esimese klassi õpilastele, samas kui programmeerimist hakatakse õpetama kolmandas klassis. „Kõik need programmid aitavad muuta Serbia haridussüsteemi vastupidavamaks, mis omakorda tagab niisuguste oskuste arendamise, mis kultiveerivad uusi ideid ja tehnoloogiaid,“ selgitab Koseleci Blanchy.

Neil oli kodutöö tehtud

Horvaatias tuli samuti hea digiplaneerimine koolilastele kasuks. Riik alustas koolide digiülemineku programmi mitu aastat tagasi eesmärgiga anda kvaliteetset haridust, mis kasutab õpetamises ja õppimises ära kõige uuemaid digivahendeid. Kava hõlmas uusi veebisisu, tarkvara, õpetajate ja koolitöötajate koolituste pakkumist ning uute seadmete paigaldamist.

See üleriigiline digiüleminekekava algas 2015.–2018. aasta katseprojektiga, kus osales üle 150 kooli ehk 10% koolidest riigis. Teises etapis, mis lõppes 2019. aastal, osalesid ülejäänud koolid. Kogu programm aitas õpilastel enam kui 1300 koolis tunda ennast veebis töötamises ja õppimises kindlamini.

Algatust aitas ette valmistada ühisabi algatus Euroopa piirkondade projektide toetamiseks JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions) ning seda toetasid Euroopa Komisjon ja EIP. JASPERS aitab piirkondadel ja linnadel ELi rahalisi vahendeid paremini kasutada. JASPERS aitas Horvaatial kogu programmi koostada, andes muu hulgas nõu selles, kuidas infotehnoloogia integreerimine haridussüsteemi aitab lapsi, ergutab elukestvat õppimist ning on kasuks riigi majandusele ja ühiskonna arengule.

Kui 2020. aastal algasid liikumispäängused, aitasid juba paika pandud digiüleminekekavad ja muud haridusmeetmed muuta Horvaatias üleminekut koduõppele sujuvamaks. Kui koolid märtsi keskel kinni pandi, said põhi- ja keskkooli õpilased jätkata katkestamatult õppetööd veebis.

KUST RAHA TULEB

Euroopa Investeerimispank, maailma suurim mitmepoolne laenuvõtja ja -andja, kogus 2020. aastal rahvusvahelistel kapitaliturgudel 70 miljardit eurot. Panga emissioonid jõuavad investoriteni, kes ei pruugi tavaliselt Euroopasse investeerida ja kes EIP võlakirjadesse investeerides panustavad kaudselt Euroopa projektidesse.

Pank emiteeris võlakirju 19 väeringus, millest enamik olid põhivääringud ehk euro, USA dollar ja inglise nael. Mitmekesised allikad ja tähtajad tagavad panga fundeerimisstrateegia paindlikkuse. Mitmete väeringute kasutamine võimaldab EIP-le juurdepääsu ka mõnele kohalikule väeringule, et teha väljamakseid.

EIP TURGUDEL

Pandeemia on pannud riikliku tervishoiusüsteemi ja majanduse – nagu ka finantsturgude ja -institutsioonide toimimise – suure surve alla. Märtsis emiteeris EIP esimese riikideülese võrdlusvõlakirja alates pandeemia puhkemisest; panga tegevus andis turule suuna. Meie eesmärk oli näidata paindlikkust keeruliste ja muutlike oludega kohanemises, koondades samal ajal tähelepanu EIP kiirele reageerimisele valdkondades, kus oli toetust kohe vaja, **ütleb EIP kapitaliturgude direktor Eila Kreivi.**

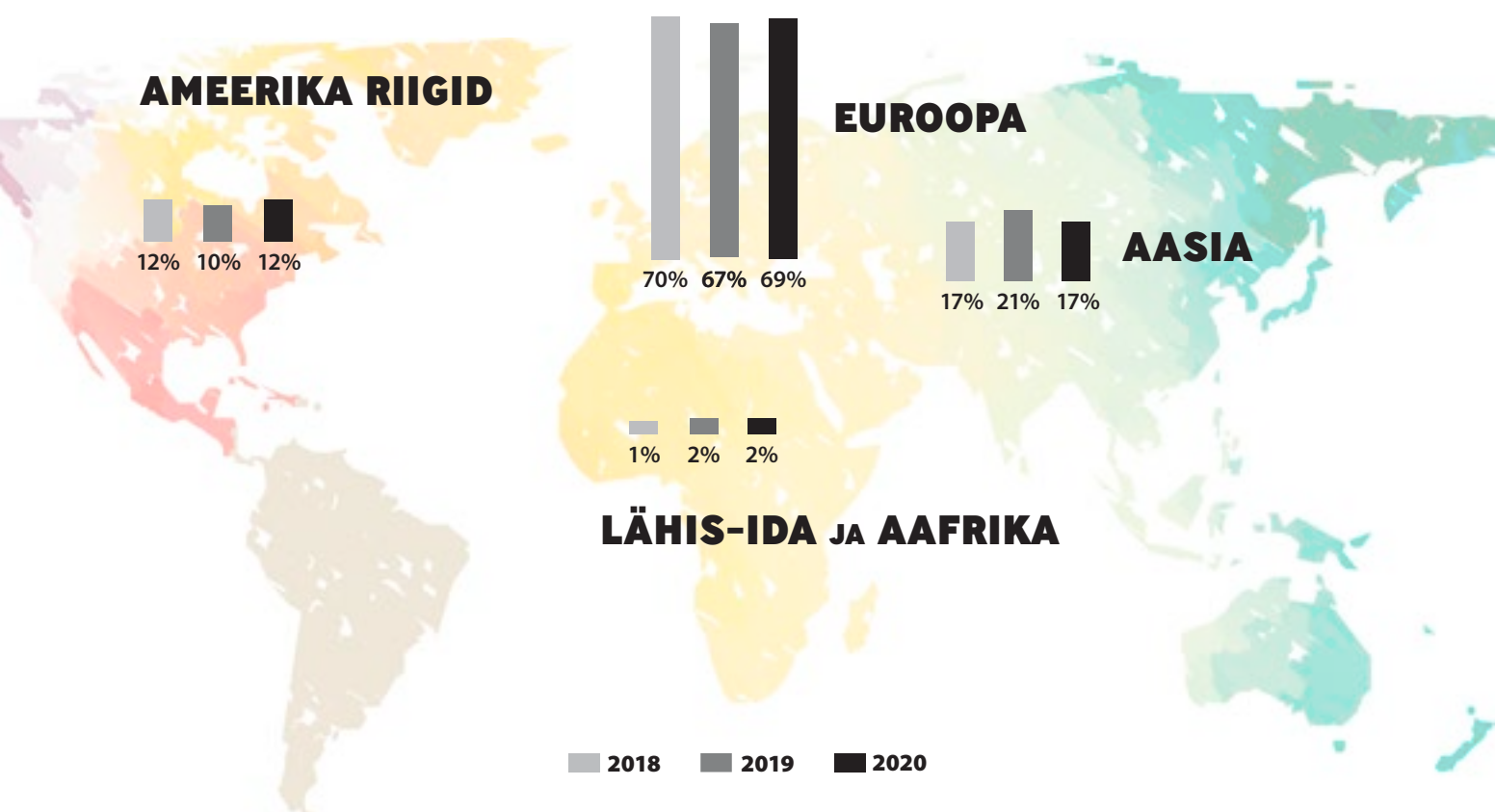
Enam kui poole aasta jooksul meie töötajate poolt, kes töötasid oma kodudest, tehtud tehingutega näitasid EIP, peamised juhid ja meie tehingutesse kaasatud investorid üles pühendumist teha ebakindlates turuoludes koos kaugtööd.

Pandeemia reageerimise paketid ei ole EIP fundeerimiskava suurust oluliselt mõjutanud, kuna meie peamine reageerimine seisnes instrumentides, millega kaasnevad tagatised.

EMISSIONID VÄERINGUTE KAUPA

EUR

47,14%

Üks selle aasta positiivne aspekt oli sotsiaaleesmärkide rahastamise kasv. Eelkõige sotsiaalvõlakirjade mahu hüppelise kasvuga saame tõepoolest öelda, et rahastu sotsiaalsel poolel on tehtud tohutuid samme. See ei ole enam roherahastamisest kaugel maas.

EIP-I oli siin samuti oma osa. Juba varakult, aprillis laiendas EIP oma kestlikkusteadlikkuse võlakirjade (SABs) toetuskõlblikkust, juhtides tähelepanu panga erakorralistele meetmetele tervishoius. Esmakordselt 2018. aastal välja lastud ja veeprojektidele fokuseeritud kestlikkusteadlikkuse võlakirjade raamistikku laiendati 2019. aasta lõpu poole tervishoiusektorile. Need võlakirjad on üles ehitatud ekspertteadmistele, mis on omandatud kliimateadlikkuse võlakirjadega (CABs) – roheliste võlakirjade raamistik, milles EIP oli 2007. aastal teerajajaks. Kestlikkusteadlikkuse võlakirjade toetuskõlblikkus kajastab laias valikus EIP finantseeringuid pandeemia ja selle tagajärgede vastu võitlemiseks, laiaulatusliku reageerimisega riikide ja rahvusvahelisele tervishoiu või majanduse hädaolukorrale, samuti tuleviku valmiduskavadega.

Võtsime kasutusele tehnilise sõeluuringu kriteeriumid kooskõlas ELi jätkusuutlikkuse taksonoomiaga. See on olnud seni kõige olulisem meie kliimateadlikkuse võlakirjade toetuskõlblikkuse jaoks, mida on laiendatud kooskõlas ELi taksonoomiaga energiatõhususest ja taastuvenergiast kaugemale kahele täiendavale kliimamuutuste leevendamise valdkonnale: innovaatiliste vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogialahenduste alased teadusuuringud, arendustegevus ja nende tehnoloogiate kasutuselevõtmine; ning elektriraudteetaristu ja veerem ja elektribussid.

USD	GBP	MUUD
32,27%	10,56%	10,03%

GRUPI STRATEEGILISE TEGEVUSKAVA TÄHTSAIMAD PUNKTID

Üleilmset pandeemiat ümbritseb tohutu ebakindlus. Kriis saatis lööklained läbi majanduse ja muutis drastiliselt EIP Grupi tehinguid. Sellegipoolest **on Euroopa Investeeringupanga Grupp kindlalt otsustanud suurendada toetust taastumisele.**

Suurendame kliima ja keskkonna rahastamist. Uues kliimapanga tegevuskavas on üldjoontes välja toodud, kuidas me täidame oma eesmärgid ajavahemikul 2021–2025. Kliimamuutustega võitlemine on meie aja üks olulisemaid väljakutseid.

Jätkame Euroopa Liidu riikide vahelise ühtekuuluvuse edendamist. Liikmesriikide vahel on ikka veel palju struktuurilisi erinevusi ja see on eriti selgelt ilmnunud COVID-19 kriisi ajal, mis on tabanud mõnda piirkonda rängemini kui teisi. Oleme pühendunud Euroopa Komisjoni õiglase ülemineku mehhanismile. Aidates piirkondi, mis sõltuvad tugevalt fossiilkütustest, tagame, et kui tööstused muutuvad ja töökohad kaovad, ei jäeta inimesi maha.

EIP Grupp toetab ettevõtjate tehnoloogilist ümberkorraldamist, kannustades innovatsiooni, tehes ettevõtjad tõhusamaks ja parandades teenuseid. Me aitame ettevõtjatel kiirendada digiüleminekut, et suurendada vastupanuvõimet ja tootlikkust. Euroopas on märkimisväärne puudus investeringutest innovatsiooni ja digiüleminekusse ning see kahjustab majanduskasvu ja Euroopa Liidu üleilmset konkurentsivõimet.

Me teeme kõvasti tööd, et rakendada ELi mandaadid uues mitmeaastases finantsraamistikus, ja töötame koos liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga, et toetada järgmise põlvkonna ELi majanduse taastamise kava. See toetab kriisijärgset taastumist ja paneb kindla aluse kestlikule pikaajalisele kasvule Euroopa Liidu kliimameetmete, digitehnoloogia ja ühtekuuluvuse prioriteetide põhjal.

Euroopa Liidu välise rahastamise maht jääb samasuguseks nagu viimastel aastatel. Keskendume COVID-19 kriisile, väikeettevõtetele ja muudele investeringutele, mis hoogustavad majanduse taastumist ja võitlevad kliimamuutustega. Toetame rohkem projekte, mis aitavad arengumaadel vastata kasvavatele tervishoiuvajadustele ja muudavad majandust tugevamaks, et see peaks uutele kriisidele vastu.

Euroopa Investeeringufondi tegevus kasvab 2021. aastal märkimisväärselt, peamiselt fondi põhirolli pärast Euroopa Tagatisfondis ja muudes reageerimismeetmetes COVID-19 kriisi vastu. EIF võtab 2021. aastal vastutuse EIP kliima- ja taristurahastamisvahendite eest.

Uue Euroopa Tagatisfondi tegevus on eelkõige finantseerimine vastavalt meie strateegilisele tegevuskavale. See uus fond aitab anda täiendavat abi igasuguse suurusega ettevõtjatele, tegeleda tervishoiuvajadustega ja abistada meditsiinalast teadustööd.

Grupi juhtimist tugevdatakse uue riski- ja vastavusprogrammiga, mille üle teeb järelevalvet Roman Escolano, kes nimetati 2020. aastal grupi riskijuhiks. Tugevdatud on ka EIP Grupi auditikomisjoni. Grupi juhtimine hõlmab eeskirju ja protsesse, mida kasutatakse panga juhtimises.

EIP Grupp kasutab kriisist õpitud kogemusi, et analüüsida, kuidas saame leida uusi viise töötada ja oma ülesandeid täita. Paljud töötajad teevad pandeemia ajal kaugtööd.

2021. aasta strateegilise tegevuskava tervikteksti leiab aadressilt

www.eib.org/en/publications

JUHTIMINE

EIP on ELi organ, mis on vastutav liikmesriikide ees, ja pank, mis järgib otsuste tegemisel, juhtimisel ja kontrollides parimat pangandustava.

2020. aasta alguses moodustasid **juhatajate nõukogu** kõigi tol ajal 28 liikmesriigi valitsuse ministrid, tavaliselt rahandusministrid (Ühendkuningriigi lahkumisega Euroopa Liidust 1. veebruaril 2020 langes see arv 27-le). Juhatajate nõukogu liikmed määravad kindlaks panga laenupoliitika suunised ja kiidavad kord aastas heaks raamatupidamise aastaaruande. Nõukogu otsustab kapitali suurendamised ja panga osalemise rahastamistingutes väljaspool Euroopa Liitu. Juhatajate nõukogu nimetab ametisse ka direktorite nõukogu, halduskomitee ja auditikomisjoni. EIP juhatajate nõukogu liikmed leppisid 2019. aastal ühehäälselt kokku, et Ühendkuningriigi lahkumine Euroopa Liidust ei avalda mõju EIP tugevale märgitud kapitali baasile. 1. märtsil 2020 suurendati Poola ja Rumeenia poolt märgitud EIP kapitali, mis tagab EIP-le suurema kapitalibaasi kui enne Brexitit.

Direktorite nõukogu teeb otsuseid laenude ja vahendite hankimise kavade kohta ning muudes rahastamisküsimustes. Nõukogu tuleb kokku kümme korda aastas, et tagada panga juhtimine kooskõlas ELi aluslepingutega, panga põhikirjaga ja juhatajate nõukogu antud üldsuunistega. Direktorite nõukogusse kuulub 1. veebruari 2020. aasta seisuga 28 liiget, kellest iga liikmesriik nimetab ametisse ühe ja Euroopa Komisjon samuti ühe. Nõukogul on ka 31 asendusliiget. Direktorite nõukogu võib erialaste ekspertteadmiste täiendamiseks koopteerida kuus eksperti, kes osalevad nõukogu koosolekul hääleõiguseta nõustajatena. Otsuseid tehakse häälteenamusega, mis esindab vähemalt 50% liikmesriikide märgitud kapitalist ja ühte kolmandikku hääleõiguslikest nõukogu liikmetest, kui põhikirjas ei ole sätestatud teisiti. Direktorite nõukogu esimees on president, kes tegutseb hääleõiguseta.

Halduskomitee on panga alaline otsustusorgan. Halduskomitee vastutab panga jooksva tegevuse eest, valmistab ette direktorite nõukogu otsuseid ja tagab nende rakendamise. Komitee koguneb kord nädalas. Halduskomitee töötab panga presidendi alluvuses ja direktorite nõukogu järelevalve all. Ülejäänud kaheksa liiget on EIP asepresidendid. Komitee liikmed nimetatakse ametisse kuni kuueks aastaks ametiaja pikendamise võimalusega ning nad vastutavad ainult panga ees.

Lisaks on pangal sõltumatu **auditikomisjon**, mis allub otse juhatajate nõukogule. Auditikomisjoni ülesanne on auditeerida panga raamatupidamisaruandeid ning kontrollida panga tegevuse vastavust parimatele pangandustavadele. Auditikomisjoni aruanne esitatakse juhatajate nõukogule koos direktorite nõukogu aastaaruandega. Auditikomisjonil on kuus liiget, kes nimetatakse ametisse kuueks järjestikuseks majandusaastaks ilma ametiaja pikendamiseta.

MIS JÄRGMISEKS?

MIDA LOODAVAD EIP VÕTMEETÖÖTAJAD OMA SEKTORITES VÕI TURGUEL 2021. AASTAL NÄHA.

Ainus tootlik investeerimine meie majandusse on kestlik investeerimine. EIP ei reageerinud pandeemiale mitte ainult rahaliste vahenditega, vaid ka kindla pühendumusega nende kestlikule kasutamisele. Aruandekohustus on tugisammas ja pank kavatseb oma rohefinantseeringuid jälgida vastavuses ELi taksonoomiamäärusega, kestliku investeerimise hõlbustamiseks 2020. aastal Euroopa Liidu kehtestatud raamistikuga. Kajastame seda jätkuvat protsessi kapitaliturgudel kliima- ja kestlikusteadlikkuse võlakirjade emiteerimisega, mille eraldised on mõeldud eranditult keskkonnahoidliku või sotsiaalse tähendusega investeringute jaoks. 2020. aastal kasvas nende võlakirjade emissioonimaht enam kui 10 miljardi euroni, s.o 15% panga kogu fundeerimiskavast võrreldes 7%-ga 2019. aastal. Toetuskõlblikkust tuleks laiendada, nii et see hõlmaks 2021. aastal ka elurikkust ning sotsiaalelamuid ja taskukohast eluaset.

Aldo Romani, rahandusosakonna kestlikkusvaldkonna rahastamise juhataja

Vesi ja heitvesi – terve ühiskonna nurgakivi – on pandeemiast välja tulnud. Pank oli võimeline aitama kliente, kellel oli liikumispiirangute ja kaubandushäirete tõttu lühiajalisi raskusi, ning tegevus selles sektoris 2020. aastal koguni kasvas mõnevõrra. See kindlameelsus näitab sektori tulevikku vaatavat olemust. Loodame eelolevatel aastatel jätkuvalt täita olulist osa selle sektori partnerina.

Thomas van Gilst, projektijuhtimise osakonna veega kindlustatuse ja veesektori vastupanuvõime üksuse juhataja

Alustasime EIP keskkonna- ja sotsiaalstandardite „kapitaalremonti“, mis tuleks 2021. aastal lõpule viia. Me liigume nõuetelevastavuse ja mittekahjustamise lähenemisviisilt edasi keskkonnasäästlikusele positiivselt kaasa aitamisele. Elurikkuse puhul taotleme nüüd oma projektides selget positiivset mõju. Panga rahastatud projektides elurikkuse kao tagasipööramisega loodame aidata niisuguste haigusetekitajate nagu COVID-19 levimist tulevikus ära hoida. Ja selleks et tagada, et meid võib selle ambitsiooni eest vastutavaks pidada, oleme välja arendanud panga kogu rahastamistegevuses kõikide keskkonnainvesteeringute jälgimise süsteemi. See annab meile teavet ja juhib 2021. aastal ELi kestliku rahanduse platvormi alusel keskkonnarahastuse jälgimissüsteemi väljaarendamist ning aitab seega kindlaks määrata roheinvesteeringuid kogu Euroopa Liidus.

Adina Relicovschi, projektijuhtimise osakonna keskkonnapoliitika juhataja

Väljaspool Euroopat näeme energiasüsteemi ümberkujundamises impulssi uute segarahastamistehingute tegemiseks koos oluliste partneritega, nagu Euroopa Komisjon, arengu rahastamise kogukond ja erarahastus, et tuua inimestele puhas elektri- ja soojusenergia. Tee mõju saavutamiseni saab olema raske ja nõuab tugevat pühendumist ja koostööd kogu pangas.

Dirk Roos, projektijuhtimise osakonna energiasüsteemide ümberkujundamise programmide juhataja

Ma näen palju suuremat rõhuasetust digitehnoloogial ja digiüleminekul – terve see väikeettevõtjatele, eelkõige digitaalse innovatsiooni keskuste kaudu vajaliku tehnilise ja innovatsiooniabi andmise mõiste. Meil on vaja anda ettevõtjatele ja väikeettevõtetele rohkem abi oma ideede kasvatamiseks, laiendamiseks ja uute toodete turule toomiseks. Ma näen palju muutusi tööstuses, biomaterjalist pakendites, biolagunevates toodetes, taaskasutatud materjalist rõivastes, ringmajanduses. Suur osa sellest muutusest on tarbijast lähtuv, mis teeb tooted kestlikumaks ja vähem jäätmeid tekitavaks. Näen ka rohkem keskendumist vesinikule kui meie uue energiasüsteemi tähtsatele osale ja meie rasketööstuste süsinikuheite vähendamisele. Pandeemia on aidanud meil hinnata, kuidas innovatsioon ja digilahendused on plokiahela, suurandmete, kosmose- ja isegi kvantitehnoloogia kaudu ettevõtjate ja ühiskonna jaoks laiemalt kriitilise tähtsusega tervise- ja kliimakriiside käsile võtmiseks. See annab EIP-le ajaloolise võimaluse aidata mobiliseerida investeringuid nendesse kriitilistesse valdkondadesse.

Shiva Dustdar, tehingute osakonna innovatsioonialase finantsnõustamise juhataja

Kui COVID-19 kriis meid haaras, mobiliseeris EIP nõustamisosakond kiiresti toetust, et aidata klientidel erakorralistes oludes orienteeruda ja kohaneda. See toetus on ulatunud nõustamisest, kuidas kriisi mõjuga toime tulemiseks kättesaadavaid ELi vahendeid kõige paremini kasutada ja kombineerida, abistamiseni investeringu prioriteetide ümberhindamisel või isegi vaktsiinikandidaatide ootejärjekorrale kaasa aitamiseni. Tulevikus on nõustamistugi abivahendiks, et kiirendada tulevikule orienteeritud investeringuid rohe- ja digipöördesse nii Euroopa Liidus kui ka kaugemal. Kuigi investimisprojektide kvaliteedi tagamine on väga oluline, näeme EIP nõustamisteenuste kasvavat rolli ka strateegiliste trendide ja nendevaheliste kokkupuutepunktide mõistmises, tekkivate lünkade ja võimaluste kindlaks tegemises ning tulevastele väljakutsetele konkreetsete lahenduste väljaarendamises.

Simon Barnes, tehingute osakonna nõustamisteenuste juhataja

EIP andis oma klientidele Kesk- ja Kagu-Euroopas viivitamatut abi, kiirendades väljamakseid ja tehes kogu piirkonnas COVID-19 rahastu jaoks kättesaadavaks miljard eurot. Kuigi piirkond suutis COVID-19 esimese lainega suhteliselt hästi toime tulla, tabas teine laine 2020. aasta sügisel piirkonda raskelt ja me loodame sellega seonduvat laenu andmist jätkata päris pikalt 2021. aastal.

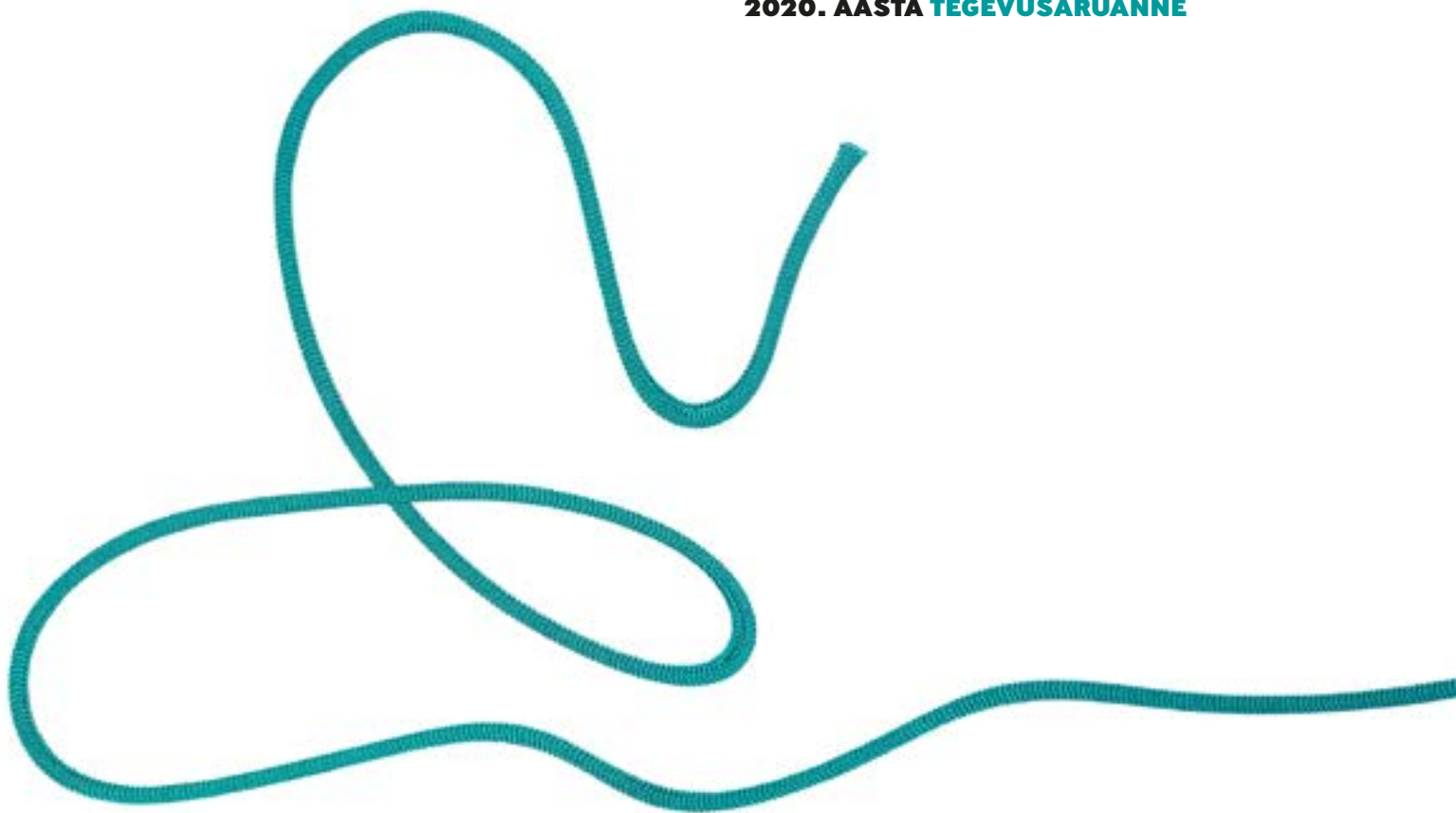
Anita Fuerstenberg-Lucius, tehingute osakonna Kesk- ja Kagu-Euroopa üksuse direktor

**ROHKEM TEAVET EIP GRUPI COVID-19
KRIISI RAHASTAMISE KOHTA LEIAB SIIT:**

www.eib.org/covid-19

LAHENDUSED KRIISILE

2020. AASTA TEGEVUSARUANNE

EIP Grupi moodustavad Euroopa
Investeerimispank ja
Euroopa Investeerimisfond.

print: ISBN 978-92-861-4899-6
pdf: ISBN 978-92-861-4862-0

ET 03/2021